

Łódź, dnia 10 września 2019 roku

Pani
Hanna Zdanowska
Prezydent Łodzi

WK – 602/37/2019

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r., poz. 561 ze zm.) informuję Panią Prezydent, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Mieście Łodzi¹. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z lat 2017 -2018 oraz z lat wcześniejszych dotyczące przede wszystkim: kontroli wewnętrznej; prowadzenia rachunkowości; zadłużenia; sprawozdawczości budżetowej i finansowej; realizacji dochodów z podatków lokalnych; realizacji dochodów z majątku; udzielania dotacji dla jednostek spoza sektora finansów publicznych; wydatków na wynagrodzenia i pochodne; udzielania zamówień publicznych; spółek z udziałem Miasta. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia – opisane szczegółowo w protokole kontroli – wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów i niedostatecznego nadzoru ze strony kierownictwa jednostki. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności²:

I.

W zakresie spraw organizacyjnych

1. Obowiązująca w kontrolowanej jednostce Instrukcja o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, przyjęta zarządzeniem Prezydenta Miasta Łodzi nr 598/W/10 z dnia 8 lipca 2010 roku, została opracowana na

¹ Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniach 7 listopada 2018 roku – 5 kwietnia 2019 roku. W dniu 18 lipca 2019 roku jednostka odmówiła podpisania protokołu kontroli.

² Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1429), z ograniczeniami wynikającymi z art.5 tej ustawy.

podstawie nieobowiązujących już przepisów ustawy z dnia 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (tekst jednolity Dz.U. z 2014 r., poz. 455 ze zm.). Oznacza to konieczność aktualizacji dotychczasowych unormowań w odniesieniu do obowiązujących obecnie przepisów ustawy z dnia 1 marca 2018 o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (tekst jednolity Dz.U. z 2019 r., poz. 1115 ze zm.).

2. Stwierdzono nieprawidłowe usytuowanie komórki audytu wewnętrznego w strukturze organizacyjnej Urzędu Miasta Łodzi. Zgodnie z § 11 Regulaminu organizacyjnego Urzędu Miasta Łodzi, przyjętego zarządzeniem nr 637/VIII/19 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 27 lutego 2019 roku – Urząd dzieli się na departamenty. Departamenty składają się z wydziałów oraz samodzielnych komórek organizacyjnych, z wyjątkiem Departamentu Gospodarowania Majątkiem, w skład którego wchodzi również Geodeta Miejski. Wydziały dzielą się na wewnętrzne komórki organizacyjne: oddziały (równorzędne komórki organizacyjne o innej nazwie), zespoły oraz samodzielne stanowiska pracy jedno- i wieloosobowe. W myśl § 13 ust. 1 i 5 ww. Regulaminu - departamentami kierują dyrektorzy departamentu, z wyjątkiem Departamentu Finansów Publicznych, którym kieruje Skarbnik. Oddziałem (równorzędną komórką organizacyjną o innej nazwie) kieruje kierownik oddziału. W skład Departamentu Obsługi i Administracji wchodzi m.in. Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli. Wskazany Departament, zgodnie ze schematem organizacyjnym Urzędu Miasta Łodzi, stanowiącym załącznik do powyższego Regulaminu organizacyjnego, podlega Sekretarzowi Miasta Łodzi. W tym ostatnim zakresie opisana struktura organizacyjna jest sprzeczna z unormowaniami art. 280 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.), zgodnie z którym - kierownik komórki audytu wewnętrznego podlega bezpośrednio kierownikowi jednostki, a w urzędzie administracji rządowej, w którym tworzy się stanowisko dyrektora generalnego urzędu – dyrektorowi generalnemu w zakresie określonym odrębnymi ustawami.

W zakresie zaciągania kredytów i pożyczek, planowania ich spłat

1. W dniu 20 marca 2017 roku Miasto Łódź zawarło z Getin Noble Bank Spółka Akcyjna umowę o kredyt w rachunku bieżącym nr S2188/MF/2017. Na mocy przedmiotowej umowy w okresie od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku Bank udzielił Miastu Łodzi kredytu do wysokości 200.000.000,00 zł. W myśl §1 ust. 4 ww. umowy - udzielenie kredytu w rachunku bieżącym, w każdym kolejnym roku budżetowym poprzedzone będzie złożeniem wniosku o udzielenie kredytu, przekazaniem uchwały budżetowej Rady Miejskiej w Łodzi i podpisaniem aneksu do niniejszej umowy lub nowej umowy na kolejny rok budżetowy. W dniu 12 lutego 2018 roku Miasto Łódź zawarło z Getin Noble Bank Spółka Akcyjna umowę o kredyt w rachunku bieżącym nr S2257/MF/2018. Na mocy przedmiotowej umowy w okresie od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 31 grudnia 2018 roku Bank udzielił Miastu Łodzi kredytu do wysokości 200.000.000,00 zł.

Zgodnie z § 6 ust. 1 wskazanych powyżej umów (zapisy §6 ust. 1 były tożsame w obydwu umowach) - spłata kredytu następować będzie automatycznie z wpływów bieżących na rachunek kredytobiorcy, o którym mowa w § 2

niniejszej umowy, niezależnie od dyspozycji kredytobiorcy przed wszystkimi płatnościami z wyjątkiem tytułów dłużnych. Wskazana treść umowy naruszała art. 264 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym - w celu zabezpieczenia kredytu lub pożyczki nie można udzielać pełnomocnictwa do dysponowania rachunkiem bankowym jednostki samorządu terytorialnego. Pomimo, że ww. zapisy umów kredytowych nie mówią wprost o pełnomocnictwie do dysponowania rachunkiem, to ich skutek jest identyczny, ponieważ kredytodawca miał całkowicie swobodny dostęp do rachunku Miasta Łodzi w celu samodzielnej spłaty kapitału kredytu.

2. Ustalono, że na dzień 30 września 2018 roku, saldo debetowe w rachunku bieżącym budżetu³ wynosiło 24.208.431,53 zł i było zgodne z saldem końcowym Ma konta księgowego 133-01 – Rachunek budżetu – podstawowy w PLN, wg stanu na dzień 30 września 2018 roku. Kredyt w rachunku bieżącym został wykazany w wierszu E2.1. – Kredyty i pożyczki krótkoterminowe sprawozdania Rb-Z wg stanu na koniec III kwartału 2018 roku. Wskazanego kredytu nie wykazano natomiast w wierszu D11 – Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych, kolumnie nr 3 – Wykonanie, w sprawozdaniu Rb-NDS – o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonego za okres od początku roku do dnia 30 września 2018 roku. Powyższe naruszało §9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz.U. z 2019 r., poz. 1393 ze zm.), zgodnie z którym – kierownicy jednostek, kierownicy jednostek obsługujących i naczelnicy urzędów skarbowych są zobowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Kwoty wykazane w sprawozdaniu powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

W myśl §12 pkt 5 lit. a załącznika nr 36 (Instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego) do ww. rozporządzenia - w sprawozdaniu o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego dane po stronie wykonania, dotyczące przychodów z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych – zawierają łączne kwoty dla poszczególnych tytułów i powinny być zgodne z danymi wynikającymi z urzędów księgowych za dany okres sprawozdawczy. Natomiast zgodnie z § 12 pkt 8 tej instrukcji - w sprawozdaniu o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego nie wykazuje się przychodów i rozchodów, dotyczących zaciągniętych i **splaconych** w danym okresie sprawozdawczym pożyczek i kredytów, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych (tj. przeznaczonych na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego). Wskazany kredyt został zaciągnięty w okresie sprawozdawczym, tj. od dnia 1 stycznia do dnia 30 września 2018 roku, ale **nie został w nim splacony**. Nie ulega zatem wątpliwości, że w sprawozdaniu Rb-NDS za okres od początku roku do dnia 30 września 2018 roku, w wierszu D11, w kolumnie 3, powinna zostać wykazana kwota kredytu.

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

³ Saldo debetowe powstałe w związku z zaciągniętym, na mocy umowy nr S2257/MF/2018 zawartej z Getin Noble Bank Spółka Akcyjna, kredytem w rachunku bieżącym.

Nadwyżka wykonanych dochodów nad wykonanymi wydatkami w zakresie szczególnych zasad wykonywania budżetu związanych z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wykazywana była w sprawozdawczości budżetowej w pozycji dotyczącej wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych. W związku z powyższym należy zauważyć, że nie jest uprawnione utożsamianie nadwyżki dochodów nad wydatkami w zakresie szczególnych zasad wykonywania budżetu z kwotą wolnych środków (kontrolowana jednostka rozliczała jednak powyższe środki prawidłowo w kolejnych uchwałach budżetowych, mimo wspólnego ich ujęcia z wolnymi środkami w sprawozdaniu Rb-NDS w poz. D16). Zgodnie z art. 217 ust. 1 ustawy o finansach publicznych - nadwyżką lub deficytem budżetu jednostki samorządu terytorialnego jest różnica między dochodami a wydatkami budżetu. Natomiast wolne środki w rozumieniu art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy - to nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikająca z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych. Tak definiowane wolne środki wykazywane były w pozycji D.16. sprawozdania o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego (Rb-NDS). Wzór sprawozdania stanowił załącznik nr 22 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.). Od dnia 13 stycznia 2018 obowiązuje w powyższym zakresie rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Należy wskazać, że nie wszystkie środki pieniężne, które zostają w jednostce samorządu terytorialnego na koniec roku budżetowego to środki rozumiane przez ustawodawcę jako „wolne środki”, czyli wynikające z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych. Do kategorii innych środków pieniężnych pozostałych na rachunku bankowym nie będących wolnymi środkami zaliczane są dochody, które muszą być klasyfikowane i wydatkowane w ściśle określony sposób. Wpływy te i cele, na jakie mogą być przeznaczone, określają ustawy odrębne od przepisów ustawy o finansach publicznych. Typowym przykładem takich środków są m.in. środki nadwyżki dochodów nad wydatkami w zakresie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (wartości wykonane).

Opisywane przepływy finansowe znalazły odzwierciedlenie w nowelizacji art. 217 ust.2 ustawy o finansach publicznych⁴. W dodanym punkcie 8 ustawodawca zidentyfikował jako przychody (i jednocześnie źródła finansowania deficytu) niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków.

Zgodnie ze wzorem sprawozdania Rb-NDS, stanowiącym załącznik nr 22 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej - przychody budżetowe (D1) zostały pogrupowane w następujące kategorie:

- D11 – kredyty i pożyczki,
- D12 – spłaty pożyczek udzielonych,
- D13 – nadwyżka z lat ubiegłych,
- D14 – papiery wartościowe,

⁴ Ustawa z dnia 14 grudnia 2018 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 2500).

- D15 – prywatyzacja majątku jst,
- D16 – wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych,
- D17 – inne źródła.

Stosownie do wyjaśnień zawartych w § 13 pkt 7 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do ww. rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej - w wierszach "inne źródła" przychodów i "inne cele" rozchodów należało prezentować źródła ujęte w uchwale budżetowej po zmianach, które nie zostały ujęte w innych wierszach sprawozdania. Z ww. kategorii przychodów grupowanych przez sprawozdanie Rb-NDS wynikało, że nadwyżka dochodów nad wydatkami w zakresie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi nie mieści się w pojęciu żadnej z kategorii przychodów poza „innymi źródłami”.

Analogiczne wnioski odnoszą się do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Należy zaznaczyć jednak, że mimo powyższych uwag, jednostka szczegółowo rozliczała dochody i wydatki związane ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu, identyfikując każde uruchomienie środków pochodzących z tych źródeł (co zostało szczegółowo opisane w protokole kontroli).

W zakresie podatku od nieruchomości

1. W wyniku kontroli prawidłowości opodatkowania podatkiem od nieruchomości osób prawnych stwierdzono przypadki niewystarczającego dokonywania przez organ podatkowy czynności sprawdzających, o których mowa w art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku – Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz.U. z 2019 r. poz. 900 ze zm.). Zgodnie z powołanym przepisem, organy podatkowe pierwszej instancji (Prezydent Miasta Łodzi) dokonują czynności sprawdzających, mających na celu m.in. ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Zauważyć także należy, że stosownie do art. 274a powołanej ustawy, w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji – w rozumieniu art. 3 pkt 5 ustawy – organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych. Uwagi dotyczą nw. podmiotów:
 - podatnik nr (...) ⁵ w latach 2016-2018 wykazał w deklaracjach 1.286 m² powierzchni użytkowej budynków pozostałych. Zgodnie z art. 1a ust. 1 pkt 3⁶

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Do dnia 31 grudnia 2015 roku przepis art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych brzmiał następująco: grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej – grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z wyjątkiem budynków mieszkalnych oraz gruntów związanych z tymi budynkami, a także gruntów, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b, chyba że przedmiot

ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz.U. z 2019 r., poz. 1170 ze zm.), przez grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej należy rozumieć grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą. Do gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej nie zalicza się m.in. budynków, budowli lub ich części, w odniesieniu do których została wydana decyzja ostateczna organu nadzoru budowlanego, o której mowa w art. 67 ust. 1⁷ ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku – Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1186 ze zm.), lub decyzja ostateczna organu nadzoru górniczego, na podstawie której trwale wyłączono budynek, budowlę lub ich części z użytkowania (art. 1a ust. 2a pkt 3 powoływanej ustawy). W toku kontroli, w dniu 25 stycznia 2019 roku, podatnik złożył korekty deklaracji za lata 2016-2018. Przypis wyniósł kwotę 58.577 zł. Kwota ta została zapłacona w tym samym dniu wraz z odsetkami w kwocie 7.311 zł;

- podatnik nr (...) ⁸ w dniu 30 czerwca 2015 roku zawarł umowę dzierżawy z Miastem Łódź (...) ⁹. Umowa została zawarta na okres 3 miesięcy od dnia wydania przedmiotu dzierżawy. Zgodnie z § 3 ust. 2 powołanej umowy, wydanie przedmiotu dzierżawy miało nastąpić niezwłocznie po dniu uzyskania decyzji o pozwolenie na użytkowanie. Protokół zdawczo-odbiorczy został podpisany w dniu 27 lipca 2015 roku. Wynikała z niego powoływana już wcześniej powierzchnia działki oraz powierzchnia całkowita budynku wynosząca 17.585 m². Wartości budowli nie wskazano. Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, obowiązek podatkowy powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstały okoliczności uzasadniające powstanie tego obowiązku. W ust. 2 wskazano, że jeżeli okolicznością, od której jest uzależniony obowiązek podatkowy, jest istnienie budowli albo budynku lub ich części, obowiązek podatkowy powstaje z dniem 1 stycznia roku następującego po roku, w którym budowa została zakończona albo w którym rozpoczęto użytkowanie budowli albo budynku lub ich części przed ich ostatecznym wykończeniem. Mając na uwadze powołane przepisy oraz stan faktyczny, obowiązek podatkowy w zakresie gruntów powstał od sierpnia 2015 roku, natomiast w zakresie budynków i budowli – od stycznia 2016 roku. W związku z powyższą umową, podatnik przedłożył

opodatkowania nie jest i nie może być wykorzystywany do prowadzenia tej działalności ze względów technicznych.

⁷ Jeżeli nieużytkowany lub niewykończony obiekt budowlany nie nadaje się do remontu, odbudowy lub wykończenia, organ nadzoru budowlanego wydaje decyzję nakazującą właścicielowi lub zarządcy rozbiorę tego obiektu i uporządkowanie terenu oraz określającą terminy przystąpienia do tych robót i ich zakończenia.

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

deklarację w dniu 15 października 2015 roku obejmującą okres lipiec-wrzesień 2015 roku, a następnie w dniu 16 listopada 2015 roku za okres październik-grudzień 2015 roku. Doszło do zawyżenia opodatkowania o kwotę 3.648 zł.

W dniu 27 października 2015 roku¹⁰ Miasto Łódź zawarło z podatnikiem umowę na dzierżawę nieruchomości położonych w Łodzi (...) ¹¹ Mając na uwadze brzmienie powoływanego art. 6 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, wartość budowli w powyższym zakresie winna zostać wykazana w deklaracji na podatek od nieruchomości za 2017 rok, która wpłynęła w dniu 3 lutego 2017 roku. Wartość budowli wykazano dopiero w korektach złożonych w dniu 14 lutego 2018 roku.

(...) ¹². W dniu 8 lutego 2017 roku Miasto Łódź zawarło z podatnikiem umowę na dzierżawę nieruchomości położonych w Łodzi (...) ¹³. O ile podatnik wykazał wzrost powierzchni budynków związanych z prowadzoną działalnością w deklaracji na podatek od nieruchomości na 2018 rok, o tyle brak jest deklaracji potwierdzającej opodatkowanie budowli (na karcie kontowej za 2018 rok wg stanu na dzień 7 stycznia 2019 roku nie figurowały żadne księgowania korekt deklaracji dotyczących 2018 roku). W deklaracji na rok 2019 również nie podano wartości budowli dot. nieruchomości wydzierżawionych na podstawie umowy z dnia 8 lutego 2017 roku ¹⁴.

2. Stwierdzono przypadki braku korzystania przez organ podatkowy z uprawnień wynikających z art. 274a § 2 ustawy Ordynacja podatkowa - w sytuacji, gdy przedmiot opodatkowania deklarowany do opodatkowania ulegał zmianie. Powołany przepis stanowi, że w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej

¹⁰ W dniu zawarcia niniejszej umowy dotychczasowe umowy dzierżawy między Miastem Łódź a podatnikiem zostały rozwiązane lub wygasły.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁴ W piśmie z dnia 10 lipca 2019 roku, sygn. DOA-BAK-I.1710.2.2019, Prezydent Miasta Łodzi poinformowała, że w dniu 2 maja 2019 roku podatnik złożył korekty deklaracji na podatek od nieruchomości za rok 2018 i 2019 w zakresie wartości budowli oraz nowych powierzchni użytkowych budynków - (...) - Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak. Ponadto postanowieniem z dnia 2 lipca 2019 roku organ podatkowy wezwał podatnika do złożenia szczegółowego wykazu budowli opodatkowanych od 2018 r. i od 2019 r.

zawartych. Wprawdzie ustawa wskazuje na fakultatywną możliwość skorzystania z ww. uprawnień, jednak wydaje się zasadne, by wzywać podatnika w tym trybie, jeśli przedmiot opodatkowania ulega zmianie w znacznej mierze, a w szczególności gdy ulega zmniejszeniu. Przykład nr 1: podatnik nr (...) ¹⁵ w deklaracji na podatek na rok 2016 wykazał wartość budowli w kwocie 2.510.871,00 zł, natomiast w deklaracji na rok 2017 wykazał kwotę 3.290.733,34 zł. Dopiero pismem z dnia 20 grudnia 2018 roku ¹⁶ wezwano podatnika do złożenia wyjaśnień w zakresie różnicy między wartością budowli wykazywaną między 2016 a 2017 rokiem. W dniu 13 lutego 2019 roku podatnik wskazał na pomyłkę i złożył korektę deklaracji za 2016 rok, w której wykazał wartość budowli analogiczną jak w 2017 roku. Kwota przypisu – 15.592 zł. Przykład nr 2: podatnik nr (...) ¹⁷ w deklaracji na podatek na rok 2018 zmniejszył powierzchnię budynków związanych z prowadzoną działalnością o 131,13 m² w stosunku do powierzchni wykazywanej w roku 2017. Ponadto w latach 2016-2018 rokrocznie wzrastała wartość budowli, odpowiednio z 22.482.428,25 zł w 2016 roku do 22.891.550,77 zł w 2017 roku oraz do 23.193.037,10 zł w 2018 roku. Organ podatkowy zwrócił się do podatnika celem wyjaśnienia sprawy. W odpowiedzi podatnik w mailu z dnia 27 grudnia 2018 roku wyjaśnił przedmiotowe różnice. Ponadto okazało się, że w wartości budowli ujętej jako podstawa opodatkowania na rok 2018 nie ujęto jednej budowli o wartość 635.133,17 zł, która była opodatkowana w latach wcześniejszych. Zaniżenie opodatkowania w 2018 roku wyniosło kwotę 12.703 zł. W dniu 31 stycznia 2019 roku podatnik złożył korektę deklaracji na podatek od nieruchomości obowiązującą od stycznia 2018 roku, w której ujął brakujące budowle, o wartości 635.133,17 zł. Podatnik zapłacił zaległy podatek w kwocie 12.703 zł wraz z należnymi odsetkami w wysokości 628 zł.

3. Stwierdzono naruszenie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U Nr 208, poz. 1375). Zgodnie z §9 ust. 1 i 2 rozporządzenia, ewidencja podatków jest integralną częścią ewidencji księgowej urzędu i jest prowadzona z wykorzystaniem kont syntetycznych planu kont urzędu jako jednostki budżetowej. Zapisów w księgach rachunkowych dokonuje się według zasad określonych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. z 2019 r., poz. 351 ze zm.). Stosownie natomiast do art. 20 ust. 1 powołanej ustawy, do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. W wyniku kontroli stwierdzono przypadki

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁶ W dniu 17 grudnia 2018 roku inspektorzy RIO przekazali do Wydziału Finansowego UMł zestawienie podatników podatku od nieruchomości osób prawnych, którzy zostaną objęci kontrolą m.in. w zakresie prawidłowości wymiaru podatku za lata 2016-2018, w tym ww. podatnika.

¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

dokonywania przypisu lub odpisu na koncie podatnika w dużym odstępie czasu od daty wpływu deklaracji, np.: [1] w dniu 21 lutego 2018 roku wpłynęła deklaracja korygująca od podatnika nr (...) ¹⁸; data odpisu podatku – 18 maja 2018 roku; [2] w dniu 14 lutego 2018 roku wpłynęły 2 korekty deklaracji na podatek od nieruchomości za 2017 rok od podatnika nr (...) ¹⁹; data przypisu – 31 grudnia 2018 roku.

4. W wyniku kontroli zachowania zasady powszechności opodatkowania podatkiem od nieruchomości obiektów, w których prowadzone są usługi hotelarskie w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych (tekst jednolity Dz.U. z 2019 r., poz. 238) ²⁰, inspektorzy RIO po przeanalizowaniu dokumentów w zakresie opodatkowania przedmiotowych nieruchomości za 2018 rok wskazali potencjalne nieprawidłowości wymagające weryfikacji organu podatkowego. Próba objęła 40 obiektów, z czego 35 obiektów znajdowało się w Centralnym Wykazie Obiektów Hotelarskich (wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku) ²¹. W pozostałych 5 obiektach świadczone są podobne usługi, o czym świadczy obecność na popularnym portalu rezerwacyjnym Booking.com ²². Uwagi w zakresie opodatkowania dotyczą następujących podatników ²³:
- podatek nr (...) ²⁴ - w deklaracji na rok 2018 wykazał m.in. 72,40 m² powierzchni budynków pozostałych. Zgodnie z art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, przez grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej należy rozumieć grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą. Do gruntów, budynków i budowli

¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁰ Przez pojęcie takich usług należy rozumieć krótkoterwałe, ogólnie dostępne wynajmowanie domów, mieszkań, pokoi, miejsc noclegowych, a także miejsc na ustawienie namiotów lub przyczep samochodowych oraz świadczenie, w obrębie obiektu, usług z tym związanych.

²¹ <https://turystyka.gov.pl>

²² <https://www.booking.com>

²³ W piśmie z dnia 10 lipca 2019 roku, sygn. DOA-BAK-I.1710.2.2019, Prezydent Miasta Łodzi poinformowała, że w stosunku do niektórych podatników zostały już podjęte czynności w celu wyjaśnienia stanu faktycznego. Dotyczy to m.in. opisywanych poniżej podatników: (...) - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak). Szczegóły ujęto w protokole kontroli.

²⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej nie zalicza się m.in. budynków, budowli lub ich części, w odniesieniu do których została wydana decyzja ostateczna organu nadzoru budowlanego, o której mowa w art. 67 ust. 1 ustawy Prawo budowlane, lub decyzja ostateczna organu nadzoru górniczego, na podstawie której trwale wyłączono budynek, budowlę lub ich części z użytkowania (art. 1a ust. 2a pkt 3 powoływanej ustawy);

- podatnik nr (...) ²⁵ - w ostatniej złożonej deklaracji na podatek od nieruchomości za 2018 rok (wpływ w dniu 18 października 2018 roku) wykazał: (...) ²⁶. W związku z faktem, iż organ podatkowy nie posiadał wiedzy jak zostały opodatkowane m.in. nieruchomości, w których prowadzone są usługi hotelarskie, w toku kontroli wezwano podatnika do złożenia: [1] załącznika ZN-1A dane o nieruchomościach z podziałem na poszczególne działki (lata 2014-2018); [2] wykazu budynków będących w posiadaniu podatnika ze wskazaniem powierzchni użytkowej każdego budynku, funkcji, oznaczenia geodezyjnego i działki na której się znajduje. Dokumenty wpłynęły po zakończeniu przez RIO w Łodzi czynności kontrolnych w Wydziale Finansowym;
- podatnik nr (...) ²⁷ - w deklaracji na rok 2018 nie wykazał wartości budowli do opodatkowania. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Budowlą (art. 1a pkt 2 ustawy) jest obiekt budowlany w rozumieniu przepisów prawa budowlanego niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury, a także urządzenie budowlane w rozumieniu przepisów prawa budowlanego związane z obiektem budowlanym, które zapewnia możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem.

Stosownie do przepisów ustawy Prawo budowlane: [1] budowlą (art. 3 pkt 3 ustawy) jest każdy obiekt budowlany niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury, jak: obiekty liniowe, lotniska, mosty, wiadukty, estakady, tunele, przepusty, sieci techniczne, wolno stojące maszty antenowe, wolno stojące trwale związane z gruntem tablice reklamowe i urządzenia reklamowe, budowle ziemne, obronne (fortyfikacje), ochronne, hydrotechniczne, zbiorniki, wolno stojące instalacje przemysłowe lub urządzenia techniczne, oczyszczalnie ścieków, składowiska odpadów, stacje uzdatniania wody, konstrukcje oporowe, nadziemne i podziemne przejścia dla pieszych, sieci uzbrojenia

²⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

terenu, budowle sportowe, cmentarze, pomniki, a także części budowlane urządzeń technicznych (kotłów, pieców przemysłowych, elektrowni jądrowych, elektrownie wiatrowych i innych urządzeń) oraz fundamenty pod maszyny i urządzenia, jako odrębne pod względem technicznym części przedmiotów składających się na całość użytkową; [2] obiektem liniowym (art. 3 pkt 3a) jest obiekt budowlany, którego charakterystycznym parametrem jest długość, w szczególności droga wraz ze zjazdami, linia kolejowa, wodociąg, kanał, gazociąg, ciepłociąg, rurociąg, linia i trakcja elektroenergetyczna, linia kablowa nadziemna i umieszczona bezpośrednio w ziemi, podziemna, wał przeciw-powodziowy oraz kanalizacja kablowa, przy czym kable w niej zainstalowane nie stanowią obiektu budowlanego lub jego części ani urządzenia budowlanego; [3] urządzeniami budowlanymi (art. 3 pkt 9 ustawy) są urządzenia techniczne związane z obiektem budowlanym, zapewniające możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem, jak przyłącza i urządzenia instalacyjne, w tym służące oczyszczaniu lub gromadzeniu ścieków, a także przejazdy, ogrodzenia, place postojowe i place pod śmietniki.

Analogiczne uwagi dotyczą podatników nr (...) ²⁸ (osoba fizyczna).

- podatnik nr (...) ²⁹ - w deklaracji na 2018 rok wykazał 1.490 m² powierzchni budynków pozostałych (patrz uwagi w zakresie podatnika (...) ³⁰). W toku kontroli podatnik został wezwany do złożenia m.in. korekt deklaracji za lata 2016-2018. Na podstawie korekty deklaracji za 2018 rok złożonej w toku kontroli, w dniu 5 lutego 2019 roku, przypisano podatnikowi dodatkowo zobowiązanie w kwocie 23.096 zł;
- (...) ³¹. W związku z powyższym istnieje podstawa do weryfikacji prawidłowości opodatkowania;
- (...) ³². W związku z powyższym istnieje podstawa do weryfikacji prawidłowości opodatkowania;

²⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- (...) ³³. W związku z powyższym istnieje podstawa do weryfikacji prawidłowości opodatkowania;
- (...) ³⁴. W związku z powyższym istnieje podstawa do weryfikacji prawidłowości opodatkowania;
- w decyzji wymiarowej na 2018 rok przedmiot opodatkowania podatnika nr (...) ³⁵ (osoba fizyczna) obejmował m.in. 1.876 m² powierzchni gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz 1.110 m² powierzchni gruntów pozostałych (...) ³⁶. W ocenie kontrolujących opodatkowaniu wg najwyższych stawek winna podlegać powierzchnia 2.986 m² – na działkach jest zlokalizowana restauracja oraz hotel;
- podatnik nr (...) ³⁷ jest właścicielem nieruchomości (...) ³⁸ o powierzchni 950 m² wraz z budynkiem mieszkalnym o powierzchni zabudowy 263 m² (3 kondygnacje naziemne i 1 podziemna) oraz budynku handlowo-usługowego o powierzchni zabudowy 68 m² (1 kondygnacja). W deklaracji na rok 2018 podatnik wykazał: [1] 950 m² powierzchni gruntów pozostałych; [2] 539,38 m² powierzchni budynków mieszkalnych; [3] 32,57 m² powierzchni budynków pozostałych. Z ustaleń kontrolujących wynika, że na ww. nieruchomości prowadzone są usługi hotelarskie. W związku z powyższym istnieje podstawa do weryfikacji prawidłowości opodatkowania;
- podatnik nr (...) ³⁹ złożył deklarację za 2018 roku dopiero w dniu 27 lutego 2019 roku, po wezwaniu przez organ podatkowy z dnia 5 czerwca 2018 roku. W latach 2016-2017 podatnik złożył deklaracje;

³³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29

- decyzja wymiarowa na rok 2018 dla podatnika nr konta (...) ⁴⁰ (osoba fizyczna) obejmowała następujące przedmioty opodatkowania: (...) ⁴¹. W związku z powyższym istnieje podstawa do weryfikacji prawidłowości opodatkowania;
- decyzja wymiarowa na rok 2018 dla podatnika nr konta (...) ⁴² (osoba fizyczna) obejmowała następujące przedmioty opodatkowania: [1] pozostałe grunty – 1.959 m²; [2] budynki mieszkalne – 109,50 m². Zgodnie z wypisem z ewidencji gruntów i kartoteki budynków - działki (...) ⁴³ o powierzchni 1.959 m² są zabudowane budynkiem hotelu o powierzchni zabudowy 510 m² (powierzchnia użytkowa z projektu – 1.633,67 m²). Decyzją nr 418/2018 z dnia 23 maja 2018 roku Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego udzielił pozwolenia na użytkowanie budynku hotelu wraz z niezbędną infrastrukturą – obowiązek podatkowy w związku z powstałym budynkiem i budowlami powstał od 2019 roku. Z portalu rezerwacyjnego Booking.com wynika, że hotel obsługuje gości portalu od dnia 4 czerwca 2018 roku – powyższe uzasadnia wnioski, że działalność została rozpoczęta w 2018 roku, a więc grunty będące własnością podatnika przez okres kilku miesięcy 2018 roku winny być opodatkowane jako związane z działalnością gospodarczą.

W zakresie podatku od środków transportowych

W zakresie kontroli prawidłowości opodatkowania podatników podatkiem od środków transportowych, przeanalizowano terminowość wykazywania nowo nabywanych środków transportowych w okresie od stycznia do maja 2017 roku, o których organ podatkowy został poinformowany w oparciu o miesięczne informacje podatkowe z ewidencji pojazdów, przekazywane na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2002 roku w sprawie informacji podatkowych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r., poz. 68). W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że informacje o zarejestrowanych pojazdach w miesiącach styczeń, luty i marzec 2017 roku zostały przekazane przez Wydział Praw Jazdy i Rejestracji Pojazdów Urzędu Miasta Łodzi do Wydziału Finansowego Urzędu Miasta Łodzi w dniu 17 maja 2017 roku,

sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

tj. z naruszeniem dyspozycji § 5 ust.1 ww. rozporządzenia. Powołany przepis stanowi, że organy rejestrujące pojazdy są obowiązane, bez wezwania przez organ podatkowy właściwy w sprawach podatku od środków transportowych, do nieodpłatnego sporządzania i przekazywania comiesięcznych informacji o zarejestrowanych i wyrejestrowanych pojazdach, o których mowa w przepisach o podatkach i opłatach lokalnych, do organu podatkowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub adres siedziby nabywcy pojazdu, w terminie do 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zarejestrowano lub wyrejestrowano pojazd.

W zakresie windykacji opłat z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi od osób prawnych

W zakresie windykacji opłat z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi, kontrolą objęto właścicieli nieruchomości (osoby prawne) zalegających z opłatami za 2017 rok. W wybranej do kontroli próbie, w większości przypadków stwierdzono opóźnienia w podejmowaniu przez organ czynności windykacyjnych. Powyższe stanowiło naruszenie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r., poz. 1483). Przepisy rozporządzenia wskazują m.in., że wierzyciel przesyła zobowiązanemu upomnienie, niezwłocznie po upływie terminu zapłaty należności pieniężnej. Jeżeli zobowiązany pomimo otrzymanego upomnienia nie dokona wpłaty należności, wierzyciel niezwłocznie wystawia tytuł wykonawczy. Opóźnienia dotyczyły następujących przypadków:

- zobowiązany nr konta (...) ⁴⁴: w dniu 15 lutego 2019 roku (tj. w trakcie prowadzonych przez RIO czynności kontrolnych), w związku z brakiem wpłat za 2017 i 2018 rok do zobowiązanego skierowano upomnienie nr DFP-Fn-X.3162.59.2019 (za miesiące styczeń – grudzień 2017 roku oraz styczeń – grudzień 2018 roku - w łącznej kwocie 61.375,65 zł: należność główna 57.326,65 zł, odsetki 4.049,00 zł oraz koszty upomnienia 11,60 zł);
- zobowiązany nr konta (...) ⁴⁵: w dniu 14 lutego 2019 roku (tj. w trakcie prowadzonych przez RIO czynności kontrolnych), w związku z brakiem wpłat za 2014, 2015, 2016, 2017 i 2018 rok do zobowiązanego skierowano upomnienie nr DFP-Fn-X.3162.53.2019 (za miesiące styczeń – grudzień 2014 roku, styczeń – grudzień 2015 roku, styczeń – grudzień 2016 roku, styczeń – grudzień 2017 roku oraz styczeń – grudzień 2018 roku - w łącznej kwocie 31.204,30 zł: należność główna 26.057,70 zł, odsetki 5.135,00 zł oraz koszty upomnienia 11,60 zł);

⁴⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- zobowiązany nr konta (...) ⁴⁶: w dniu 15 lutego 2019 roku (tj. w trakcie prowadzonych przez RIO czynności kontrolnych), w związku z brakiem wpłat za XII 2015, 2016, 2017 i 2018 rok do zobowiązanego skierowano upomnienie nr DFP-Fn-X.3162.60.2019 (za miesiące grudzień 2015 roku, styczeń – grudzień 2016 roku, styczeń – grudzień 2017 roku oraz styczeń – grudzień 2018 roku - w łącznej kwocie 26.332,34 zł: należność główna 23.304,74 zł, odsetki 3.016,00 zł oraz koszty upomnienia 11,60 zł);
- zobowiązany nr konta (...) ⁴⁷: w dniu 10 kwietnia 2017 roku w związku z brakiem wpłat za luty – grudzień 2014, 2015, 2016 i styczeń – luty 2017 roku do zobowiązanego skierowano upomnienie nr DFP-Fn-XII.3162.404.2017 (za miesiące luty - grudzień 2014 roku, styczeń – grudzień 2015 roku, styczeń – grudzień 2016 roku oraz styczeń - luty 2017 roku - w łącznej kwocie 22.513,60 zł: należność główna 19.980,00 zł, odsetki 2.522,00 zł oraz koszty upomnienia 11,60 zł). W dniu 15 lutego 2019 roku (tj. w trakcie prowadzonych przez RIO czynności kontrolnych) w związku z brakiem wpłat z tytułu ww. zaległości - organ po 21 miesiącach wystawił tytuł wykonawczy nr DFP-Fn-X.3162.1.3.2019, obejmujący zaległość od lutego 2014 roku do lutego 2017 roku. W dniu 14 lutego 2019 roku, w związku z brakiem wpłat za marzec - grudzień 2017 i 2018 rok do zobowiązanego skierowano upomnienie nr DFP-Fn-X.3162.49.2019 (za miesiące marzec - grudzień 2017 roku oraz styczeń – grudzień 2018 roku - w łącznej kwocie 12.792,60 zł: należność główna 11.880,00 zł, odsetki 901,00 zł oraz koszty upomnienia 11,60 zł);
- zobowiązany nr konta (...) ⁴⁸: w dniu 15 lutego 2019 roku (tj. w trakcie prowadzonych przez RIO czynności kontrolnych), w związku z brakiem wpłat do zobowiązanego skierowano upomnienie nr DFP-Fn-X.3162.51.2019 za okres luty 2016 – luty 2017 (ul. Jaracza), listopad 2016 – luty 2017 (ul. Kamińskiego) oraz listopad 2017 – grudzień 2018 (ul. Jaracza), na łączną kwotę 20.901,42 zł: należność główna 18.657,82 zł, odsetki 2.232,00 zł oraz koszty upomnienia 11,60 zł);
- zobowiązany o numerze konta (...) ⁴⁹: w dniu 15 lutego 2019 roku (tj. w trakcie prowadzonych przez RIO czynności kontrolnych), w związku

⁴⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

z brakiem wpłat do zobowiązanego skierowano upomnienie nr DFP-Fn-X.3162.58.2019 za okres grudzień 2015 – grudzień 2018 (ul. Bracka) oraz kwiecień 2014 – grudzień 2018 – w łącznej kwocie 50.323,26 zł: należność główna 42.295,66 zł, odsetki 8.016 zł oraz koszty upomnienia 11,60 zł. Wskazana należność główna oraz odsetki obrazują stan zadłużenia podmiotu na koniec 2018 roku.

W zakresie zbywania nieruchomości

1. Rada Miejska w Łodzi uchwałą nr XXX/776/16 z dnia 25 maja 2016 roku (ze zmianami wprowadzonymi uchwałami nr XLII/1103/17 z dnia 22 lutego 2017 roku, nr LIV/1315/17 z dnia 5 lipca 2017 roku, nr LXII/1615/17 z dnia 13 grudnia 2017 roku), określiła zasady sprzedaży, na rzecz najemców, samodzielnych lokali mieszkalnych i garaży oraz nieruchomości zabudowanych domami jednorodzinnymi.

Prezydent Miasta Łodzi zarządzeniem nr 5195/VII/17 z dnia 26 stycznia 2017 roku ustaliła warunki sprzedaży na rzecz najemców samodzielnych lokali mieszkalnych i garaży oraz nieruchomości zabudowanych domami jednorodzinnymi stanowiących własność Miasta Łodzi. W § 10 zarządzenia zapisano, że koszty sporządzenia wyceny lokalu mieszkalnego lub garażu przez rzeczoznawcę majątkowego ponosi nabywca. Nie pobiera się opłaty za sporządzoną pierwszą wycenę nieruchomości zabudowanej domem jednorodzinnym. Koszty związane z wykonaniem każdej kolejnej wyceny nieruchomości zabudowanej domem jednorodzinnym ponosi nabywca.

Uchwałą nr IX/113/03 z dnia 19 marca 2003 roku (wraz ze zmianami wynikającymi z uchwał nr XL/0799/08 z dnia 24 września 2008 roku, nr LXXIX/1409/10 z dnia 10 lutego 2010 roku, nr XI/138/11 z dnia 30 marca 2011 roku, nr LXII/1318/13 z dnia 16 maja 2013 roku) Rada Miejska w Łodzi określiła zasady sprzedaży oraz przyznania pierwszeństwa w nabywaniu komunalnych samodzielnych lokali użytkowych ich najemcom i dzierżawcom prowadzącym działalność gospodarczą lub statutową. W § 5 pkt 14 ww. uchwały wskazano, że koszty związane z nabyciem lokalu użytkowego ponosi nabywca z zastrzeżeniem pkt 10.

Powyższe zapisy stoją w sprzeczności z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 2204 ze zm.), które nie dają organowi wykonawczemu gminy podstaw do obciążania nabywców obowiązkiem uiszczenia zapłaty za sporządzenie wyceny nieruchomości. Stosownie bowiem do postanowień art. 25 ust. 1 i 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy, a także w myśl orzecznictwa sądów administracyjnych (np. wyroki: Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 24 stycznia 2012 r., sygn. I OSK 1807/11; Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 10 czerwca 2011 r., sygn. II SA/Gd 401/11) - wycenę nieruchomości przeznaczonych do zbycia, w tym lokali mieszkalnych, zapewnia organ wykonawczy jednostki samorządowej (prezydent miasta) w ramach przygotowania nieruchomości do sprzedaży.

W wyniku czynności kontrolnych ustalono, że w zawiadomieniach o przeznaczeniu lokalu do sprzedaży, kierowanych do najemców, zawierano zapis informujący, że cena sprzedaży lokalu wraz z udziałem w gruncie, po zastosowaniu bonifikaty zostanie powiększona o koszty opinii szacunkowej

(np. pismo DM-ZNN-III.7125.4.139.2017 z dnia 15 lutego 2018 roku – lokal mieszkalny). Zapis o treści „kwota ustalona do zapłaty przez nabywcę zostaje powiększona o koszty opinii szacunkowej (...)” zamieszczano w Protokołach w sprawie sprzedaży w drodze bezprzetargowej (np. Protokół sporządzony w dniu 17 kwietnia 2018 roku w sprawie sprzedaży w drodze bezprzetargowej lokalu mieszkalnego w budynku przy ul. Próchnika nr 15 wraz ze sprzedażą ułamkowej części gruntu na rzecz najemcy; Protokół sporządzony w dniu 7 maja 2018 roku w sprawie sprzedaży w drodze bezprzetargowej lokalu mieszkalnego w budynku przy ul. Sukienniczej nr 5 wraz z oddaniem w użytkowanie wieczyste ułamkowej części gruntu na rzecz najemcy). W aktach notarialnych znalazły się zapisy potwierdzające, że przed podpisaniem umowy na wskazany rachunek bankowy nabywca wpłacił również tytułem pokrycia kosztów opinii szacującej wartość lokalu stosowną kwotę (np. akt notarialny Repertorium A numer 3182/2018 z dnia 28 maja 2018 roku – sprzedaż lokalu mieszkalnego przy ul. Próchnika 15; akt notarialny Repertorium A numer 4724/2018 z dnia 13 listopada 2018 roku – sprzedaż lokalu mieszkalnego przy ul. Próchnika 15).

Analogiczne ustalenia poczyniono w odniesieniu do zbywania w trybie bezprzetargowym lokali użytkowych (np. w protokole z dnia 21 października 2016 roku w sprawie sprzedaży lokalu użytkowego, usytuowanego w budynku przy ul. dr Stefana Kopcińskiego 26/28 w Łodzi wraz z oddaniem w użytkowanie wieczyste ułamkowej części gruntu w drodze bezprzetargowej zawarto zapis „Kupująca ponosi koszty sporządzenia trzech opinii szacunkowych lokalu użytkowego, w łącznej kwocie 2.568,00 zł, które zobowiązuje się wpłacić przed aktem notarialnym (...)”.

- W zakresie zbywania lokali mieszkalnych na rzecz ich najemców, na podstawie próby określonej w protokole kontroli ustalono, że wartość udziału we współwłasności gruntu oraz udziału gruntu oddawanego w użytkowanie wieczyste jako prawa związanego z wyodrębnionym lokalem mieszkalnym ustalana była w niektórych przypadkach na podstawie niezaktualizowanych operatów szacunkowych, np.: (operat szacunkowy określenia wartości rynkowej nieruchomości gruntowej przy ul. Sukienniczej 5; operat szacunkowy określenia wartości rynkowej nieruchomości gruntowej przy ul. Ogniskowej 8; operat szacunkowy określenia wartości rynkowej nieruchomości gruntowej przy ul. Nałkowskiej 6).

Zgodnie z przepisami ustawy o gospodarce nieruchomościami - cenę nieruchomości ustala się na podstawie jej wartości (art. 67 ust. 1), cena lokalu, oznaczonego jako przedmiot odrębnej własności, obejmuje lokal wraz z pomieszczeniami przynależnymi, w rozumieniu ustawy o własności lokali oraz udział w nieruchomości wspólnej (art. 67 ust. 1a). Ustawodawca w art. 156 ust. 1 i 3 powołanej ustawy przesądził, że opinię o wartości nieruchomości, sporządzoną na piśmie w formie operatu szacunkowego przez rzeczoznawcę majątkowego można wykorzystywać do celu, dla którego została sporządzona, przez okres 12 miesięcy od daty jej sporządzenia. Przepis art. 156 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami stanowi, że operat szacunkowy może być wykorzystywany po upływie okresu, o którym mowa w ust. 3, po potwierdzeniu jego aktualności przez rzeczoznawcę majątkowego. Potwierdzenie aktualności operatu szacunkowego następuje przez umieszczenie stosownej klauzuli w operacie szacunkowym przez

rzecznawcę, który go sporządził, oraz dołączenie do operatu szacunkowego analizy potwierdzającej, że od daty jego sporządzenia nie wystąpiły zmiany uwarunkowań prawnych lub istotne zmiany czynników, o których mowa w art. 154. Po potwierdzeniu aktualności operatu szacunkowy może być wykorzystywany do celu, dla którego został sporządzony, w kolejnych 12 miesiącach, licząc od dnia upływu okresu, o którym mowa w ust. 3, chyba że wystąpią zmiany uwarunkowań prawnych lub istotne zmiany czynników, o których mowa w art. 154.

Zastępca Dyrektora Wydziału Zbywania i Nabywania Nieruchomości w powyższym zakresie wyjaśnił, że „ [...] określenie wartości gruntów na podstawie operatów szacunkowych sporządzonych w latach ubiegłych dotyczy jedynie lokali mieszkalnych, sprzedawanych w trybie bezprzetargowym, na rzecz najemców, z zastosowaniem bonifikat (wysokich). Powyższe wynika z faktu, iż wartość gruntów wymienionych w operatach szacunkowych określających wartość lokali mieszkalnych są mniejsze niż przyjęte wartości do określenia ceny lub opłaty za grunt. Ponadto od tych wartości naliczana jest bonifikata (wysoka). Podkreślić należy, że Wydział Zbywania i Nabywania Nieruchomości corocznie prowadzi sprzedaż blisko 1000 lokali na rzecz ich najemców. Prywatyzacja ma charakter rozproszony, co oznacza, iż corocznie Miasto musiałoby zlecić niemalże analogiczną liczbę wycen gruntów, które mogłyby zostać zastosowane wyłącznie do pojedynczej transakcji. Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, iż w większości kontrolowanych przypadków (poza lokalami przy ul. Próchnika 15 i ul. Liściastej 24) sprzedaż następowała wraz z oddaniem gruntu w użytkowanie wieczyste, co wiązało się z obowiązkiem wnoszenia opłat rocznych, podlegających aktualizacji. Biorąc pod uwagę rozproszenie, wysokie bonifikaty oraz koszty sporządzenia operatów przyjęto do określenia wartości gruntów z wcześniejszych operatów szacunkowych.”

W tym kontekście należy zwrócić uwagę na przepis § 58 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 roku w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego (Dz. U. z 2004 r., nr 207, poz. 2109 ze zm.), który rozstrzyga, że potwierdzenia aktualności operatu szacunkowego można dokonać więcej niż jeden raz, zawsze w taki sam sposób.

Potwierdzenie aktualności operatu przez sporządzającego operat rzeczoznawcę nastąpić może nawet po kilku latach od daty jego sporządzenia i dokonana wówczas aktualizacja operatu oznacza, że rzeczoznawca ocenił operat w aspekcie aktualności wszystkich czynników i cech wymienionych w art. 154 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 10 maja 2017 r., sygn. II SA/Po 192/17).

W zakresie dochodów z tytułu wynajmu pomieszczeń (lokali) w obiekcie przy ulicy Smugowej 26a i 30/32

1. W przypadku 5 skontrolowanych umów najmu lokali użytkowych zlokalizowanych przy ulicy Smugowej 26a i 30/32 stwierdzono, że pomimo zapisów w umowach (i aneksach do tych umów) dotyczących prawa Wynajmującego do corocznej waloryzacji stawek czynszu, stosownie do poziomu inflacji określonego wskaźnikiem wzrostu cen towarów i usług

konsumpcyjnych, ogłoszonym w komunikacie Prezesa GUS w pierwszym kwartale roku za rok ubiegły, nie dokonano ani jednej waloryzacji stawek czynszu. Podkreślić należy także fakt, że 4 spośród 5 kontrolowanych umów zostały zawarte w 2006 roku i w umowach wskazano, że pierwsza zmiana czynszu nastąpi w 2007 roku. Biorąc pod uwagę powyższe, przez 11 lat nie zmieniono stawki czynszu wynikającej z waloryzacji.

Średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych wzrastał w latach wskazanych w tabeli poniżej:

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2018
1%	2,50%	4,20%	3,50%	2,60%	4,30%	3,70%	0,90%	0,00%	2%

W 2017 roku Prezes GUS ogłosił, że średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2016 roku w stosunku do 2015 roku wyniósł 99,4 (spadek cen o 0,6%), w roku 2016 ogłosił, że ww. wskaźnik ogółem w 2015 roku w stosunku do 2014 roku wyniósł 99,1 (spadek cen o 0,9%), natomiast w 2015 roku Prezes GUS ogłosił, że średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2014 roku w stosunku do 2013 roku wyniósł 100,0 (ceny pozostały na takim samym poziomie).

Według szczegółowych obliczeń zawartych w protokole kontroli kwota zaniżenia dochodów z tytułu najmu pomieszczeń (lokali użytkowych) przy ulicy Smugowej 26A i 30/32 w latach 2011 – 2018, w związku z brakiem, waloryzacji czynszu wynosiła łącznie 32.310,02 zł.

2. W kilku przypadkach dotyczących umów najmu lokali użytkowych zlokalizowanych przy ulicy Smugowej 26a i 30/32 stwierdzono, że w fakturach VAT wystawionych w listopadzie i grudniu 2017 roku oraz od kwietnia do grudnia 2018 roku, ustalono inne terminy płatności niż wynikało to z postanowień zawartych umów najmu. Przykładowo: w fakturach za listopad 2017 roku ustalono termin płatności do 30 listopada, w fakturach za kwiecień 2018 roku ustalono termin płatności do 30 kwietnia, w fakturach za czerwiec 2018 roku ustalono termin płatności do 2 lipca, w fakturach za sierpień 2018 roku do 17 sierpnia. W umowach najmu wskazano natomiast, że czynsz najmu oraz opłaty za świadczenia dodatkowe Najemcy wpłacać będą na rachunek Wynajmującego do 20 dnia każdego miesiąca z góry.

W zakresie dochodów z tytułu dzierżawy nieruchomości

1. W zakresie wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę dotyczącego nieruchomości położonej w Łodzi przy ulicy Czerwonej 8 (tryb bezprzetargowy) ustalono, że nie zawierał on w swej treści informacji o zasadach aktualizacji opłat, co było niezgodne z art. 35 ust. 2 pkt 10 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Zgodnie z art. 35 ust.2 ustawy - w wykazie nieruchomości przeznaczonych do zbycia lub oddania w użytkowanie, najem, dzierżawę lub użyczenie określa się odpowiednio: 1) oznaczenie nieruchomości według księgi wieczystej oraz katastru nieruchomości; 2) powierzchnię nieruchomości; 3) opis nieruchomości; 4) przeznaczenie nieruchomości i sposób jej zagospodarowania; 5) termin zagospodarowania nieruchomości; 6) cenę nieruchomości; 7) wysokość

stawek procentowych opłat z tytułu użytkowania wieczystego; 8) wysokość opłat z tytułu użytkowania, najmu lub dzierżawy; 9) terminy wnoszenia opłat; 10) zasady aktualizacji opłat; 11) informacje o przeznaczeniu do zbycia lub oddania w użytkowanie, najem, dzierżawę lub użyczenie; 12) termin do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2.

2. W przypadku przetargów na dzierżawę nieruchomości położonej w Łodzi przy ulicy Wrześnieńskiej 64 oraz części nieruchomości położonej w Łodzi przy ul. Mazurskiej 49-55, jednostka kontrolowana nie odnotowywała na dokumentach złożonych przez osoby zainteresowane dzierżawą daty wpływu, przy czym w ogłoszeniach o przetargach wskazywano termin na złożenie dokumentów (11 czerwca 2018 roku dla przetargu na dzierżawę nieruchomości położonej przy ulicy Wrześnieńskiej 64 oraz 14 grudnia 2018 roku dla dzierżawy nieruchomości przy ul. Mazurskiej 49-55) oraz miejsce ich złożenia (Wydział Dysponowania Mieniem w Departamencie Gospodarowania Majątkiem UMŁ, ul. Piotrkowska 104, pokój 449).

W przypadku nieruchomości przy ulicy Wrześnieńskiej 64, do dokumentów dołączona była jedynie kartka (zszyta z dokumentami), na której odręcznie wpisano „Złożono 8.06.2018 r. Wydano numer 1 do udziału w licytacji”. Dodatkowo do ww. dokumentów załączono wydruk komputerowy o treści: „W dniu 8.06.2018 r. złożono dokumenty wymagane warunkami przetargu: potwierdzenie przelewu wadium; oświadczenie o zapoznaniu się ze stanem prawnym i sposobem zagospodarowania, zgłoszenie do przetargu; wyciąg z CEIDG – z dnia 8.06.2018 r.; oświadczenie. Ponadto została złożona zgoda na przetwarzanie danych osobowych. Wydano nr 1”. Na żadnym złożonym przez osobę zainteresowaną dokumencie nie odnotowano daty dostarczenia oraz nie zamieszczono podpisu osoby przyjmującej.

Natomiast w przypadku nieruchomości przy ulicy Mazurskiej 49-55, nie stwierdzono jakiegokolwiek adnotacji dotyczącej daty wpływu do Urzędu/Wydziału Gospodarowania Mieniem. Oświadczenia datowane były na dzień 7 grudnia 2018 roku, jednak nie można uznać, że zostały złożone tego samego dnia.

W związku z brakiem udokumentowania wpływu wskazanych w warunkach przetargu i ogłoszeniach o przetargu dokumentów, inspektorzy RIO nie mogli zweryfikować okoliczności - czy oferty zostały złożone w odpowiednim terminie.

3. W zakresie umów zawartych z dzierżawcami na okres powyżej 3 lat i do 3 lat ustalono, że:
 - dzierżawca – osoba fizyczna: [1] nie dotrzymał warunku wynikającego z zawartej umowy w zakresie przedstawienia kserokopii polisy ubezpieczenia OC wraz z potwierdzeniem zapłaty w odpowiednim terminie (polisę zawarto z trzymiesięcznym opóźnieniem), [2] zawarł polisę ubezpieczenia OC na minimalną sumę gwarancyjną w wysokości 200.000 zł dla jednego i dla wszystkich wypadków, co było niezgodne z zapisami umowy, gdzie wskazano, że minimalna suma gwarancyjna wynosić ma nie mniej niż 2.000.000 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe w rocznym okresie ubezpieczenia,

[3] nie dotrzymał warunku wynikającego z zawartej umowy w zakresie przedłożenia potwierdzenia opłacenia składki ubezpieczenia⁵⁰;

- dzierżawca - sp. jawna - złożył oświadczenia w formie aktu notarialnego przed notariuszem dopiero w dniu 27 marca 2019 roku⁵¹, w związku z czym nie zastosował się do zapisów umowy w zakresie złożenia i przedłożenia oświadczeń w formie aktu notarialnego w odpowiednim terminie;
- na dokumentach złożonych przez Samodzielne Koło Terenowe Nr 55 Społecznego Towarzystwa Oświatowego (wznowienie polisy OC i mienia oraz potwierdzeniach zapłaty) jednostka kontrolowana nie odnotowała daty wpływu przedmiotowych dokumentów do Urzędu. Brak udokumentowania wpływu wskazanych dokumentów do Urzędu Miasta Łodzi uniemożliwił potwierdzenie czy dokumenty przedłożono w terminie wskazanym w umowie;
- dzierżawca - osoba fizyczna: [1] nie dotrzymała warunku wynikającego z umowy w zakresie przedstawienia kserokopii polisy ubezpieczenia OC wraz z potwierdzeniem zapłaty w odpowiednim terminie (polisę zawarto z trzymiesięcznym opóźnieniem), [2] zawarła polisę na minimalną sumę gwarancyjną w wysokości 50.000 zł dla jednego i dla wszystkich wypadków, co było niezgodne z zapisami umowy, gdzie wskazano, że minimalna suma gwarancyjna wynosić ma nie mniej niż 100.000 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe w rocznym okresie ubezpieczenia, [3] nie dotrzymała warunku wynikającego z umowy w zakresie przedłożenia potwierdzenia opłacenia składki (w polisie wskazano jednak, że składka została opłacona w całości)⁵²;
- dzierżawca - sp. z o.o. nie przedłożył w ogóle ubezpieczenia OC, ubezpieczenia mienia (jedynie wznowienie polisy od dnia 9 lutego 2018 roku) oraz oświadczeń o poddaniu się egzekucji w formie aktu notarialnego.

Jednostka wyjaśniła⁵³, że pomimo wielokrotnego telefonicznego wezwania dzierżawcy do dostarczenia zarówno polisy z potwierdzeniem opłacenia składki oraz aktu notarialnego, dzierżawca odmówił dostarczenia powyższych dokumentów. W związku z tym, że dzierżawca reguluje opłaty na bieżąco, Miasto podjęło decyzję o nieskorzystaniu z uprawnienia do rozwiązania umowy dzierżawy, gdyż w przypadku rozwiązania umowy nie ma podstaw do naliczenia opłat za bezumowne korzystanie, co gwarantuje umowa. W trakcie kontroli przedłożono także notatkę służbową sporządzoną przez pracownika Wydziału Dysponowania Mieniem informującą, że po telefonicznym wezwaniu w dniu 26 marca 2019 roku do dostarczenia aktu notarialnego o dobrowolnym poddaniu się egzekucji, Prezes Spółki oznajmił, że nie

⁵⁰ Szczegółowe warunki w zakresie zawarcia i utrzymywania przez cały okres umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu posiadania mienia oraz wszelkiej prowadzonej działalności wskazano w umowie dzierżawy nr DM-MM-XIV.6845.503.2018 z dnia 20 lipca 2018 roku.

⁵¹ W umowie nr DM-DM-XIII.6845.600.2018 z dnia 19 września 2018 roku, dzierżawca zobowiązany został do przedłożenia oświadczeń w formie aktu notarialnego w terminie 21 dni od dnia podpisania umowy.

⁵² Szczegółowe warunki w zakresie zawarcia i utrzymywania przez cały okres umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu posiadania mienia oraz wszelkiej prowadzonej działalności wskazano w umowie dzierżawy nr DM-DM-XIII.6845.783.2018 z dnia 4 stycznia 2019 roku.

⁵³ Pismo znak: DM-DM-VI.1710.1.2019 z dnia 8 kwietnia 2019 roku, podpisane przez p.o. Zastępcy Dyrektora Wydziału Dysponowania Mieniem.

dostarczy aktu oraz zamierza złożyć wniosek o rozwiązanie aktualnie obowiązującej umowy dzierżawy;

- dzierżawca - sp. z o. o. nie dotrzymał terminu wynikającego z umowy w zakresie przedłożenia polisy ubezpieczenia OC. W umowie wskazano, że kserokopia polisy wraz z kserokopią potwierdzenia opłaty składki lub jej pierwszej raty, powinna zostać przedłożona w dniu zawarcia umowy dzierżawy lub najpóźniej w ciągu 3 dni od dnia jej zawarcia, tymczasem polisa dostała dostarczona do Wydziału Dysponowania Mieniem w dniu 23 października 2018 roku⁵⁴.
- 4. W wyniku weryfikacji terminowości wpłat czynszu dzierżawnego ustalono, że:
 - w przypadku dzierżawcy nieruchomości położonej w Łodzi przy ulicy Przelajowej 5, odsetki za nieterminową wpłatę czynszu za styczeń 2018 roku zostały ustalone w wysokości 85,11 zł - od terminu płatności do 10 stycznia 2018 roku (22 dni opóźnienia), podczas gdy faktycznie zgodnie z umową - termin płatności określono do 25 dnia każdego miesiąca. W fakturze VAT nr 154/01/2018/DM z dnia 2 stycznia 2018 roku, wystawionej dla kontrahenta, wskazano jako termin zapłaty dzień 25 stycznia 2018 roku. Biorąc pod uwagę powyższe, jednostka kontrolowana naliczyła odsetki w zawyżonej o 58,03 zł wysokości (85,11 zł minus odsetki za 7 dni zwłoki w wysokości 27,08 zł).

Zgodnie z pismem Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 10 lipca 2019 roku, sygn. DOA-BAK-I.1710.2.2019, firma została poinformowana o nadpłacie i zostanie ona rozdysponowana zgodnie z dyspozycją kontrahenta;

- w przypadku dzierżawcy o numerze ID 237172, który dokonywał nieterminowych płatności w 2017 roku (praktycznie przez cały rok - opóźnienia wynosiły od 70 do 213 dni) inspektorom RIO nie przedłożono wezwań do zapłaty z tego roku (pomimo pisemnego wystąpienia inspektorów);
- w przypadku dzierżawcy o numerze ID 237193 ustalono, że na fakturach VAT wystawianych dla dzierżawcy w okresie od stycznia 2017 roku do września 2018 roku wskazywano termin płatności do 10 dnia każdego miesiąca. Analogicznie, w ewidencji księgowej na koncie prowadzonym dla kontrahenta wskazywano termin płatności do 10 dnia każdego miesiąca. Tymczasem, w § 4 umowy dzierżawy nr GM-II.6845.12.2011 zawartej w dniu 1 czerwca 2011 roku ustalono, że czynsz dzierżawny jest płatny w terminie do ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego, za który czynsz jest należny, na konto Urzędu Miasta Łodzi.

Jednostka za płatności dokonywane po 10-tym dniu miesiąca naliczyła odsetki dla dzierżawcy (nota odsetkowa znak: DFP-Fn-II.3222.1.1179.2018 z dnia 26 września 2018 roku) w łącznej wysokości 26,94 zł. Zgodnie z wyliczeniami inspektorów RIO, odsetki faktycznie powinny zostać naliczone w wysokości 1,99 zł. Biorąc pod uwagę powyższe, naliczono dzierżawcy odsetki w zawyżonej o 24,95 zł wysokości.

Zgodnie z pismem Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 10 lipca 2019 roku, sygn. DOA-BAK-I.1710.2.2019, dzierżawca został poinformowany o nadpłacie i zostanie ona rozdysponowana zgodnie z jego dyspozycją;

⁵⁴ Umowa dzierżawy nr DM-DM-XIV.6845.602.2018 została zawarta w dniu 24 września 2018 roku.

- na podstawie wystawionego przez jednostkę wezwania do zapłaty (monitu)/noty odsetkowej znak: DFP-Fn-II.3222.1.17.2018 z dnia 17 stycznia 2019 roku dla dzierżawcy o numerze ID 1131342 ustalono, że jednostka naliczyła odsetki dla dzierżawcy w zawyżonej wysokości (o 5,30 zł), w związku z nieuwzględnieniem okoliczności, że termin płatności czynszu dzierżawnego w miesiącach luty, marzec i czerwiec 2018 roku przypadają na sobotę lub niedzielę i w związku z tym powinien zostać przesunięty na pierwszy dzień roboczy.

Zgodnie z pismem Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 10 lipca 2019 roku, sygn. DOA-BAK-I.1710.2.2019, kwota nadpłaconych odsetek za luty, marzec i czerwiec 2018 roku została przeksięgowana na należne odsetki za nieterminowe płatności w okresie od stycznia 2019 roku;

- stwierdzono jednostkowy przypadek (dzierżawca o numerze ID 235103) braku zwaloryzowania czynszu w 2018 roku o 2% (zgodnie z komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego), pomimo zapisów w tym zakresie w umowie dzierżawy nr GM.II.72243-1/12/09 z dnia 27 listopada 2009 roku.

W piśmie DM-DM-VI.1710.1.2019 z dnia 5 kwietnia 2019 roku p.o. Zastępcy Dyrektora Wydziału Dysponowania Mieniem poinformowała, że w dniu 3 kwietnia 2019 roku zwaloryzowano czynsz dzierżawny od lutego 2018 roku o 2% zgodnie z ogłoszonym przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Monitorze Polskim komunikatem o średniorocznym wskaźniku cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2017 roku w stosunku do 2016 roku. Kwota wynikająca z waloryzacji wpłynęła w dniu 4 kwietnia 2019 roku na konto Urzędu Miasta Łodzi Wydziału Finansowego w Departamencie Finansów Publicznych – Oddziału Dochodów z Majątku Miasta.

5. Windykacja należności z tytułu czynszu dzierżawnego w stosunku do dzierżawcy o numerach w ewidencji księgowej 221-4E-1356D i 221-4E-1239D (jeden podmiot), posiadającego na dzień 31 grudnia 2018 roku zaległości w wysokości: (odpowiednio) 426.002,25 zł (za okres od lutego do grudnia 2016 roku oraz od stycznia do kwietnia 2017 roku) oraz 418.133,28 zł (za okres od stycznia do grudnia 2016 roku oraz od stycznia do kwietnia 2017 roku), w postaci wystawionych wezwań do zapłaty (monitów), była mało skuteczna i nie wyczerpała instrumentów przewidzianych prawem w tym zakresie, bowiem dalsze dochodzenie roszczeń z tego tytułu powinno odbywać się na drodze postępowania sądowego.

Ustalono, że w latach 2016 – 2018 wystawiono jedynie po 3 wezwania do zapłaty (monity)⁵⁵ i ponadto przyjęto od dzierżawcy oświadczenie o uznaniu długu - potwierdzające zobowiązania w łącznej wysokości 426.002,25 zł oraz

⁵⁵ 221-4E-1356D: [1] wezwanie do zapłaty (monit) znak: DFP-Fn-III.3222.6.617.2016 z dnia 30 czerwca 2016 roku w łącznej wysokości 144.212,82 zł (wraz z odsetkami), [2] wezwanie do zapłaty (monit) znak: DFP-Fn-VIII.3222.1.68.2017 z dnia 31 marca 2017 roku w łącznej wysokości 414.211,14 zł (wraz z odsetkami), [3] wezwanie do zapłaty (monit) znak: DFP-Fn-VIII.3222.1.808.2017 z dnia 30 czerwca 2017 roku w łącznej wysokości 449.983,64 zł (wraz z odsetkami); 221-4E-1239D: [1] wezwanie do zapłaty (monit) / nota odsetkowa znak: DFP-Fn-III.3222.6.616.2016 z dnia 30 czerwca 2016 roku w łącznej wysokości 159.899,46 zł (wraz z odsetkami), [2] wezwanie do zapłaty (monit) znak: DFP-Fn-VIII.3222.1.67.2017 z dnia 31 marca 2017 roku w łącznej wysokości 409.488,51 zł (wraz z odsetkami), [3] wezwanie do zapłaty (monit) znak: DFP-Fn-VIII.3222.1.807.2017 z dnia 30 czerwca 2017 roku w łącznej wysokości 442.876,80 zł (wraz z odsetkami).

418.133,28 zł (plus odsetki). Spółka uznała dług w całości co do zasady i wysokości. W pkt 4 oświadczenia wskazano, że wywołuje ono skutki prawne określone w art. 123 § 1 pkt 2 ustawy Kodeks cywilny.

Na podstawie wydruków z kont księgowych prowadzonych dla dzierżawcy ustalono, że w odniesieniu do ww. zaległości, do dnia 31 grudnia 2018 roku, kontrahent nie dokonał żadnej wpłaty (brak wpłaty odnotowano na obu kontach księgowych). Ponadto, zgodnie z informacjami uzyskanymi z Wydziału Finansowego w Departamencie Finansów Publicznych, w 2019 roku (wg stanu na dzień 3 kwietnia) dzierżawca o numerze w ewidencji księgowej 221-4E-1356D również nie dokonał żadnej wpłaty. Natomiast w przypadku dzierżawcy o numerze w ewidencji księgowej 221-4E-1239D stwierdzono, że wpłata za czynsz dzierżawny za styczeń 2016 roku została dokonana w dniu 5 marca 2019 roku w wysokości 26.133,33 zł. Biorąc pod uwagę powyższe, po dokonanej wpłacie, zadłużenie dzierżawcy wynosiło 391.999,95 zł.

W trakcie kontroli, w odpowiedzi na wystąpienie inspektorów RIO, w pisemnym wyjaśnieniu, Oddział Dochodów z Majątku Miasta w Wydziale Finansowym UMŁ poinformował, iż w odniesieniu do wskazanych zaległości, w dniu 29 marca 2019 roku zostały wystawione wezwania do zapłaty. Ponadto poinformowano, że Wydział Dysponowania Mieniem w Departamencie Gospodarowania Majątkiem UMŁ przesłał do Oddziału pismo z prośbą o podanie wymagalnego zadłużenia dłużnika wg stanu na dzień 31 marca 2019 roku w celu przygotowania kolejnego oświadczenia o uznaniu długu, na które Oddział Dochodów z Majątku Miasta udzielił odpowiedzi 4 kwietnia 2019 roku. Do pisma załączono dokumentację potwierdzającą powyższe fakty.

Na podstawie przekazanych przy ww. piśmie wezwań do zapłaty z dnia 29 marca 2019 roku ustalono, że dzierżawca na dzień wystawienia wezwania, w odniesieniu do czynszu za np. luty 2016 roku posiadał ponad 1000 dni opóźnienia w zapłacie, a za kwiecień 2017 roku ponad 700 dni.

Zgodnie z pismem Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 10 lipca 2019 roku, sygn. DOA-BAK-I.1710.2.2019:

- kontrahent 221-4E-1356D dokonał następujących wpłat w łącznej kwocie 97.757,22 zł: 5 kwietnia 2019 roku – 28.400,15 zł za luty 2016 roku; 8 maja 2019 roku – 28.400,15 zł za marzec 2016 roku plus odsetki w kwocie 255,99 zł; 5 czerwca 2019 roku – 28.400,15 zł za kwiecień 2016 roku + odsetki w kwocie 12.292,98 zł plus koszty monitu 7,80 zł;
- kontrahent 221-4E-1239D dokonał następujących wpłat w łącznej kwocie 95.688,08 zł: 5 kwietnia 2019 roku – 26.133,33 zł za luty 2016 roku; 8 maja 2019 roku – 26.133,33 zł za marzec 2016 roku plus odsetki w kwocie 5.763,65 zł; 5 czerwca 2019 roku – 26.133,33 zł za kwiecień 2016 roku + odsetki w kwocie 11.524,44 zł.

Po wpłacie ww. kwot, kontrahent w dalszym ciągu posiada zadłużenie wynoszące 328.245,03 zł (na koncie 221-4E-1356D) oraz 322.445,20 zł (na koncie 221-4E-1239D), a wysłanie do kontrahenta od stycznia czy lutego 2016 roku do marca 2019 roku jedynie czterech wezwań do zapłaty (przy czym od lipca 2017 roku aż do marca 2019 roku nie podjęto żadnych działań windykacyjnych) oraz brak wystąpienia na drogę sądową w celu

wyegzekwowania należności świadczy o opieszałych działaniach jednostki w zakresie dochodzenia tych należności.

W zakresie przekazywania i rozliczania dotacji oświatowych

1. Wydział Edukacji Urzędu Miasta Łodzi w odniesieniu do dotacji, o których mowa w art. 17 ust. 3 i art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2203 ze zm.) nie ustalił na początku 2018 roku podstawowej kwoty dotacji wg wydatków bieżących zaplanowanych w uchwale budżetowej Miasta Łodzi na 2018 rok (uchwała LXIII/1631/17 z dnia 27 grudnia 2017 roku). Transze dotacji dla przedszkoli niepublicznych oraz innych niepublicznych form wychowania przedszkolnego, w miesiącach od stycznia 2018 roku do kwietnia 2018 roku wypłacane były wg podstawowej kwoty dotacji wyliczonej wg stanu na dzień 30 września 2017 roku (kwota 796,59 zł). Natomiast podstawowa kwota dotacji (dalej PKD) w oparciu o budżet 2018 roku wyliczona została dopiero w terminie pierwszej aktualizacji i wynosiła 814,41 zł. Wobec powyższego nowa kwota dotacji (610,81 zł dla przedszkoli niepublicznych i 325,76 zł dla innych niepublicznych form wychowania przedszkolnego) wypłacana była w miesiącach od maja do października 2018 roku. Powyższe było niezgodne z art. 12 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, który zobowiązuje jednostki samorządu terytorialnego do ustalenia PKD w oparciu o wydatki bieżące zaplanowane na dany rok budżetowy.
2. Stosownie do art. 46 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych - Urząd Miasta Łodzi podał do publicznej wiadomości na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Łodzi kwoty dotacji dla szkół i placówek niepublicznych obowiązujące od dnia 1 stycznia 2018 roku, jak również po zastosowaniu aktualizacji, przy czym podane informacje nie zawierały stawki dotacji na dzieci 6-letnie w przedszkolach (waga P37 wg metryczki 2017 roku i waga P43 wg metryczki 2018 roku).
3. W maju 2018, tj. po pierwszej aktualizacji kwoty dotacji, oraz w grudniu 2018 roku, tj. po drugiej aktualizacji, Miasto Łódź dokonało wyrównania wypłaconej dotacji. W maju 2018 roku dokonano wyrównania kwoty dotacji wypłaconej od stycznia do kwietnia 2018 roku w stosunku do kwoty dotacji po pierwszej aktualizacji ($610,81 \text{ zł} - 597,44 \text{ zł} = 13,37 \text{ zł}$ w zakresie przedszkoli; $325,76 \text{ zł} - 318,64 \text{ zł} = 7,12 \text{ zł}$ w zakresie innych niepublicznych form wychowania przedszkolnego) dla każdego ucznia przedszkola niepublicznego bądź innej formy wychowania przedszkolnego uczęszczającego do dotowanych podmiotów w okresie od stycznia do kwietnia 2018 roku. Również w grudniu 2018 roku, po drugiej aktualizacji PKD, jednostka dokonała wyrównania kwoty dotacji wypłaconej od stycznia do października 2018 roku, tj. różnicy pomiędzy kwotą dotacji z miesięcy od stycznia do października 2018 roku, a kwotą dotacji po drugiej aktualizacji ($621,26 \text{ zł} - 610,81 \text{ zł} = 10,45 \text{ zł}$ w odniesieniu do przedszkoli, oraz $331,34 \text{ zł} - 325,76 \text{ zł} = 5,58 \text{ zł}$ w odniesieniu do innych niepublicznych form wychowania przedszkolnego), uwzględniając sumę uczniów przebywających w danej placówce w miesiącach styczeń-październik 2018 roku.

Artykuł 43 ust. 4 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych wskazywał tymczasem, że w przypadku gdy wysokość dotacji, o której mowa w art. 15-

21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28-30, art. 40 i art. 41, uległa zmianie, suma kolejnych przekazywanych części dotacji odpowiednio na dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, ucznia, wychowanka lub uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, począwszy od pierwszego dnia obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji, stanowi różnicę pomiędzy wysokością dotacji, o której mowa odpowiednio w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28-30, art. 40 i art. 41, według stanu na pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji, a sumą części dotacji przekazanych odpowiednio na dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, ucznia, wychowanka lub uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych od początku roku budżetowego do dnia poprzedzającego pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji.

Jednocześnie, przy ustalaniu kwoty dotacji po aktualizacji należy mieć na uwadze art. 43 ust. 5 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, który stanowi, że w przypadku wyrównywania kwoty dotacji, o której mowa w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28-30, art. 31 ust. 1, art. 40 i art. 41, **zgodnie z ust. 4**, średnia arytmetyczna kolejnych przekazywanych części dotacji odpowiednio na dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, ucznia, wychowanka, uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego, począwszy od pierwszego dnia obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji, może zwiększyć się maksymalnie o 50% albo zmniejszyć się maksymalnie o 25% średniej arytmetycznej części dotacji przekazanych odpowiednio na dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, ucznia, wychowanka, uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego od początku roku budżetowego do dnia poprzedzającego pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji.

Zatem, jeżeli wysokość kwoty dotacji uległa zmianie, suma kolejnych przekazywanych części dotacji na wychowanka począwszy od pierwszego dnia obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji, stanowi różnicę pomiędzy wysokością dotacji według stanu na pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji, a sumą części dotacji przekazanych na ucznia od początku roku budżetowego do dnia poprzedzającego pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji. Ponadto, norma prawna określona w art. 43 ust. 4 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych wskazuje, iż dotacja przekazywana jest na dziecko.

Jednocześnie omawiana ustawa nie przewiduje żadnych innych transferów na rzecz dotowanych podmiotów, w szczególności z tytułu wyrównania przekazanej przed aktualizacją kwoty dotacji. Mechanizm aktualizacji kwoty dotacji ustawodawca wprowadził właśnie w powołanym wyżej art. 43 ust.4 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, z ograniczeniami wskazanymi w art. 43 ust.5 ustawy.

Wobec powyższego, po dokonaniu aktualizacji kwoty dotacji (zarówno pierwszej, jak i drugiej), przekazując w danym miesiącu należną kwotę dotacji należało uwzględnić nową kwotę dotacji na dany miesiąc (po aktualizacji) przemnożoną przez liczbę wychowanków przedszkola czy też innej formy wychowania przedszkolnego, w tym miesiącu, tj. w przypadku pierwszej aktualizacji w 2018 roku - od maja (dzieci zgłoszone w maju), zaś w zakresie

drugiej aktualizacji obowiązującej od listopada 2018 roku – dzieci zgłoszone w listopadzie.

4. Urząd Miasta Łodzi dokonał również wyrównań w odniesieniu do dotacji wypłacanej przedszkolom niepublicznym i innym niepublicznym formom wychowania przedszkolnego w związku z zadaniami wymagającymi stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy. Dotacja na jedno dziecko posiadające orzeczenie o niepełnosprawności w miesiącach od stycznia do kwietnia 2018 roku przekazywana była wg wag metryczki 2017 roku. Po uzyskaniu metryczki na rok 2018 dokonano aktualizacji kwoty dotacji zgodnie z parametrami przypisanymi do poszczególnych wag, wypłacając jednocześnie wyrównania za miesiące od stycznia do kwietnia 2018 roku. Do wyrównania dotacji przyjęto różnicę pomiędzy kwotą dotacji ustaloną na podstawie metryczki na 2018 rok a kwotą dotacji ustaloną na podstawie metryczki na 2017 rok oraz liczbę dzieci ogółem z miesięcy styczeń – kwiecień 2018 roku, co było niezgodne z cytowanym wcześniej art. 43 ust. 4 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.

Ponadto należy wskazać na unormowanie zawarte w art. 45 ww. ustawy, który to przepis określa, że *jeżeli ustawa budżetowa na rok budżetowy została ogłoszona po dniu 1 grudnia roku bazowego, wysokość dotacji, o której mowa w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8 oraz art. 28-30, w zakresie kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego, ustala się:*

- 1) *w okresie do ostatniego dnia miesiąca pierwszej aktualizacji - z uwzględnieniem kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego w roku bazowym;*
- 2) *w okresie od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu pierwszej aktualizacji - z uwzględnieniem kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego w roku budżetowym.*

Uwzględniając zatem przepisy art. 43 ust. 4 i art. 45 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych – dotacja – od stycznia do kwietnia 2018 roku winna być przekazywana wg wartości z metryczki roku bazowego (w badanym stanie faktycznym wg metryczki roku 2017), natomiast od maja do grudnia 2018 wg wartości z metryczki dla roku 2018, po dokonaniu aktualizacji, o której mowa w art. 43 ust. 4. Tym samym wysokość kwot dotacji wypłacanych od maja do grudnia powinna uwzględniać wyrównanie kwoty dotacji od początku roku budżetowego. Dotacja, o której mowa w analizowanych przepisach ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, jest dotacją roczną i jej aktualizacja obejmuje cały rok budżetowy. Wobec powyższego, kolejne części dotacji podlegające przekazaniu od maja do grudnia – winny zostać skorygowane w taki sposób, aby suma poszczególnych części wypłaconych od początku roku budżetowego odpowiadała rocznej kwocie dotacji po zaktualizowaniu (zgodnie z mechanizmem wskazanym w art. 43 ust.4 i 5 ustawy).

Dokonywanie jednorazowego wyrównywania dotacji od stycznia do kwietnia 2018 roku nie znajduje uzasadnienia w treści art. 43 ust. 4 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, ponieważ zaktualizowana kwota dotacji

obowiązuje od miesiąca następnego po aktualizacji, tj. od maja, nie zaś od początku roku.

5. W odniesieniu do przekazywania dotacji na rzecz niepublicznych szkół, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub nauki (dla Szkoły Podstawowej Fundacji JiM w Łodzi oraz Szkoły Mistrzostwa Sportowego im. Kazimierza Górskiego w Łodzi – Liceum Ogólnokształcącego) ustalono, że:

- jednostka nie wypłacała od stycznia 2018 roku kwoty dotacji dla uczniów szkół podstawowych z klas I-III (pomimo wykazywania takich uczniów przez podmiot dotowany w miesięcznych informacjach). Zgodnie z metryczką subwencji oświatowej obowiązującą w 2017 roku waga dla uczniów klas I, II, III szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży P34 wynosiła 0,065 (w metryczce z 2018 roku P40 o tej samej wadze). W związku z powyższym, dotacja przekazana Szkole Podstawowej Fundacji JiM w miesiącach styczeń – kwiecień 2018 roku została zaniżona o łączną kwotę 2.158,40 zł. Wskazana kwota została dopłacona podmiotowi dotowanemu w maju 2018 roku wraz z wyrównaniem, w związku z aktualizacją kwot dotacji.

W trakcie kontroli jednostka wyjaśniła, że brak naliczania dotacji dla uczniów klas I-III szkół specjalnych w miesiącach styczeń – kwiecień 2018 roku wynikał z braku uwzględnienia wagi P40 w systemie ODPN, co pracownicy Oddziału ds. Szkolnictwa Niepublicznego zauważyli w drodze wewnętrznej ewaluacji polegającej na sprawdzeniu naliczenia dotacji. Zauważony brak wagi został zgłoszony do Firmy Krakfin z prośbą o włączenie w aplikację tej wagi;

- jednostka dokonała aktualizacji rocznej kwoty dotacji i kwot miesięcznych dotacji od maja 2018 roku z zastosowaniem art. 26 ust. 1 oraz art. 45 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych (tj. kwota dotacji obowiązująca od maja ustalona została w wysokości odpowiadającej kwocie przewidzianej na ucznia w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego w roku budżetowym)⁵⁶. Jednocześnie, w związku ze zmianą kwoty rocznej dotacji, dokonano w maju 2018 roku jednorazowego wyrównania dotacji za miesiące styczeń – kwiecień 2018 roku. Dla szkoły podstawowej dokonano wyrównania w wysokości 23.636,20 zł a dla Szkoły Mistrzostwa Sportowego w wysokości 20.612,48 zł.

Zastosowana przez kontrolowaną jednostkę metodologia naruszała art. 43 ust. 4 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, który stanowił, że jeżeli wysokość dotacji, o której mowa w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28-30, art. 40 i art. 41, uległa zmianie, suma kolejnych przekazywanych części dotacji odpowiednio na dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, ucznia, wychowanka lub uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, począwszy od pierwszego dnia obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji, stanowi różnicę pomiędzy wysokością dotacji, o której mowa odpowiednio w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28-30, art. 40 i art. 41, według stanu na pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji, a sumą części dotacji przekazanych odpowiednio na dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, ucznia, wychowanka lub uczestnika zajęć rewalidacyjno-

⁵⁶ Kwoty dotacji i miesięczne stawki dotacji po aktualizacji, wyliczone przez jednostkę kontrolowaną, wskazano w protokole z kontroli.

wychowawczych od początku roku budżetowego do dnia poprzedzającego pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji.

W świetle obowiązującego od 2018 roku ww. przepisu prawa, wysokość kwoty dotacji obowiązująca od maja i mechanizm obliczania kwot podlegających przekazaniu w kolejnych miesiącach po aktualizacji uwzględnia wyrównanie kwoty dotacji od początku roku budżetowego (patrz uwagi powyżej).

Analogiczną nieprawidłowość stwierdzono w odniesieniu do przekazywania dotacji na rzecz niepublicznych szkół, w których nie jest realizowany obowiązek szkolny lub nauki (dla Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych przy Centrum Edukacyjno – Dydaktycznym „OMEGA” w Łodzi oraz Atut Lider Kształcenia Policealna Szkoła Medyczna dla dorosłych).

6. Atut Lider Kształcenia Policealna Szkoła Medyczna dla dorosłych, w dniu 24 stycznia 2019 roku dokonał zwrotu dotacji za 2018 rok w wysokości 31.097,87 zł na rachunek bankowy Urzędu Miasta Łodzi – dotacja została zwrócona w związku z nieuczestniczeniem w grudniu 2018 roku przez 64 uczniów podmiotu dotowanego w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych.

Artykuł 252 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, stanowi - że dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego: [1] wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, [2] pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości – podlegają zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, o których mowa w pkt 1 lub pkt 2. Art. 252 ust. 3 przytoczonej powyżej ustawy wskazuje natomiast, że dotacjami pobranymi w nadmiernej wysokości są dotacje otrzymane z budżetu jednostki samorządu terytorialnego w wysokości wyższej niż określona w odrębnych przepisach, umowie lub wyższej niż niezbędna na dofinansowanie lub finansowanie dotowanego zadania. Zwrotowi do budżetu jednostki samorządu terytorialnego podlega ta część dotacji, która została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem, nienależnie udzielona lub pobrana w nadmiernej wysokości (ust. 5). Zgodnie z art. 252 ust. 6 ustawy - odsetki od dotacji podlegających zwrotowi do budżetu jednostki samorządu terytorialnego nalicza się począwszy od dnia: [1] przekazania z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem; [2] następującego po upływie terminów zwrotu określonych w ust. 1 i 2 w odniesieniu do dotacji pobranej nienależnie lub w nadmiernej wysokości.

W przypadku dotacji oświatowych ich pobranie w nadmiernej wysokości może oznaczać m.in. otrzymanie dotacji oświatowej na większą niż faktyczna liczba uczniów dotowanej jednostki oświatowej. Niespełnianie w grudniu 2018 roku warunku uczestnictwa w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych, w odniesieniu do części uczniów, jest przykładem sytuacji dotacji pobranej w nadmiernej wysokości. Stwierdzenie okoliczności pobrania dotacji w nadmiernej wysokości można wówczas określić jako dzień sporządzenia informacji o faktycznej liczbie uczniów za styczeń roku kolejnego, w której jest uwzględniona liczba uczniów spełniających warunek uczestnictwa w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w miesiącu grudniu roku ubiegłego.

W świetle przytoczonych powyżej przepisów ustawy o finansach publicznych, stwierdzono, że Atut Lider Kształcenia Policealna Szkoła Medyczna dla dorosłych dokonała zwrotu dotacji za uczniów niespełniających warunku uczestnictwa w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych z przekroczeniem terminu wynikającego z art. 252 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Informacja o faktycznej liczbie uczniów za styczeń 2019 roku została sporządzona w dniu 2 stycznia 2019 roku, tak więc zwrot do budżetu Miasta Łodzi powinien zostać dokonany do dnia 17 stycznia 2019 roku.

Jednocześnie w związku z przekroczeniem terminu zwrotu dotacji, jednostka kontrolowana, zgodnie z art. 252 ust. 6 ww. ustawy, winna naliczyć odsetki w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych (zgodnie z art. 251 ust. 5 ustawy o finansach publicznych), począwszy od dnia następującego po upływie terminów zwrotu – w opisywanym przypadku od dnia 18 stycznia 2019 roku w wysokości 41,00 zł.

W zakresie wydatków na wynagrodzenia

1. Przed dniem 1 lipca 2018 roku wynagrodzenia zasadnicze oraz wysokość dodatku funkcyjnego wiceprezydentów Miasta Łodzi ustalone zostały na maksymalnym poziomie wynikającym z przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (tekst jednolity Dz.U. z 2014 r., poz. 1786 ze zm.) i wynosiły odpowiednio: 5.600,00 zł i 2.750,00 zł (wg stawki 9). Dodatek specjalny, przyznany został każdemu z wiceprezydentów, w wysokości 50% wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego i wynosił 4.175,00 zł, która to wysokość mieściła się w maksymalnym pułapie określonym zarządzeniem nr 332/W/09 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 2 czerwca 2009 roku.

Natomiast po dniu 1 lipca 2018 roku, tj. w czasie obowiązywania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 936) – wynagrodzenia zasadnicze wiceprezydentów Miasta Łodzi obniżone zostały do wysokości 4.500,00 zł. Dodatek funkcyjny pozostał na tym samym poziomie i wynosił 2.750,00 zł, przy czym zwiększony został dodatek specjalny z poziomu 50% wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego łącznie, do wysokości wynoszącej od 75,49% do 82,55% wskazanej podstawy. Powyższe spowodowało, iż mimo obniżenia wynagrodzenia zasadniczego z kwoty 5.600,00 zł do 4.500,00 zł, wynagrodzenia brutto wiceprezydentów Miasta Łodzi w dwóch przypadkach pozostały na tym samym poziomie, zaś w jednym przypadku wynagrodzenie było wyższe od wynagrodzenia sprzed wejścia w życie ww. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku, mającego na celu obniżenie wynagrodzeń niektórych pracowników samorządowych.

Zwrócić należy uwagę na wydanie przez Prezydenta Miasta Łodzi zarządzenia nr 8705/VII/18 z dnia 21 czerwca 2018 roku (weszło w życie z dniem 1 lipca 2018 roku) uchylającego zarządzenie nr 332/W/09 w sprawie ustalenia warunków i sposobu przyznawania dodatku specjalnego dla pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie powołania. Zarządzenie nr 332/W/09 ustalało maksymalny poziom dodatku specjalnego wynoszącego 50% wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego, natomiast uchylenie

tego zarządzenia dało możliwość przyznania wiceprezydentom dodatków specjalnych powyżej 75% łącznej wartości wynagrodzenia zasadniczego i dodatku specjalnego, co de facto stanowiło swoistego rodzaju rekompensatę zmniejszonego wiceprezydentom Miasta Łodzi wynagrodzenia zasadniczego.

2. Dodatki specjalne, wypłacone w 2018 roku wiceprezydentom Miasta Łodzi, każdorazowo przyznane zostały na czas oznaczony, w większości przypadków na okres jednego roku. Analiza przyznanych dodatków specjalnych, w oparciu o przyjętą do kontroli próbę, wykazała w angażach określających wysokość dodatku specjalnego brak wskazania uzasadnienia przyznania przedmiotowego dodatku. Przyznanie dodatków osobom zajmującym stanowiska kierownicze, mimo zastosowanego rocznego czasookresu, traktowane było jako regularny (stały) składnik wynagrodzenia. Należy w tym miejscu zwrócić uwagę na art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1282) wskazujący, że pracownikowi samorządowemu z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań może zostać przyznany dodatek specjalny. Zatem wskazany dodatek nie jest składnikiem obligatoryjnym wynagrodzenia, a składnikiem uznaniowym, którego możliwość przyznania determinuje wykonywanie dodatkowych zadań lub zwiększonych obowiązków. Natomiast w przypadku dodatków specjalnych przyznanych wiceprezydentom Miasta Łodzi stwierdzono, iż dodatki te przyznawane były na okres jednego roku bez wskazania uzasadnienia, a jedynie z adnotacją na jaki czas dodatek został przyznany, w którym to okresie miały być realizowane zadania w zakresie przypisanym obecnie zajmowanemu stanowisku pracy.

Odnosząc się do stanu faktycznego i prawnego opisanego w powyższych punktach podkreślić należy, że zgodnie z art. 36 ust.1 ustawy o pracownikach samorządowych, pracownikowi samorządowemu przysługuje wynagrodzenie stosowne do zajmowanego stanowiska oraz posiadanych kwalifikacji zawodowych.

Artykuł 36 ust.2 wyjaśnia dodatkowo, że pracownikowi samorządowemu przysługuje wynagrodzenie zasadnicze, dodatek za wieloletnią pracę, nagroda jubileuszowa oraz jednorazowa odprawa w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

Zatem według art. 36 ust.1 w zw. z art. 36 ust. 2 ww. ustawy, pracownik samorządowy – co do zasady – za świadczenie pracy i wykonywanie powierzonych mu zadań otrzymuje wynagrodzenie zasadnicze, a po spełnieniu określonych przesłanek dodatek za wieloletnią pracę (pozostałe, wymienione wyżej świadczenia mają charakter jednorazowy albo nieperiodyczny, np. nagroda jubileuszowa).

Fakultatywnymi elementami wynagrodzenia pracownika samorządowego są natomiast dodatek funkcyjny i dodatek specjalny.

Według zaprezentowanych reguł, ekwiwalentem za świadczoną pracę jest przede wszystkim wynagrodzenie zasadnicze i po upływie określonego czasu dodatek za wieloletnią pracę, a na określonych stanowiskach – także dodatek funkcyjny. Dodatek specjalny stanowi w tej perspektywie świadczenie, które nie jest zasadniczym elementem świadczenia pracodawcy za pracę

wykonywaną przez pracownika. Potwierdza to art. 36 ust.5 ww. ustawy, zgodnie z którym – pracownikowi samorządowemu z tytułu **okresowego zwiększenia obowiązków** służbowych lub **powierzenia dodatkowych zadań** może zostać przyznany dodatek specjalny. Obowiązek ustalenia dodatku specjalnego dotyczy wyłącznie wójta (burmistrza, prezydenta miasta), starosty oraz marszałka województwa, z tym że maksymalna wysokość tego dodatku została wyznaczona na 40% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego, a w urzędach miasta stołecznego Warszawy, miast (miast na prawach powiatu) powyżej 300 tys. mieszkańców – na 50% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego.

Zatem, ujawniona w jednostce praktyka ustalania dodatku specjalnego dla wskazanych pracowników na kolejne okresy, bez możliwości identyfikacji dodatkowych zadań lub zwiększonych obowiązków, ponadto w wysokości od 75,49% do 82,55% w stosunku do wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego łącznie może wchodzić w kolizję z wyartykułowanymi w art. 36 ustawy zasadami wynagradzania pracowników samorządowych.

Jeżeli dodatek specjalny stanowi ponad $\frac{3}{4}$ wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego łącznie to uzasadnione wątpliwości budzi spełnienie przesłanek ustalonych w art. 36 ust.5 ustawy o pracownikach samorządowych, trudno bowiem w takim stanie faktycznym mówić np. o dodatkowych zadaniach, czy też okresowym zwiększeniu obowiązków, skoro ekwiwalent w tym zakresie jest bliski wysokości wynagrodzenia pracownika za wykonywanie pracy w odniesieniu do podstawowych jego obowiązków.

Zauważyć też należy, że dodatek specjalny nie może być traktowany jako instrument pozwalający uniknąć ograniczeń wysokości wynagrodzeń pracowników samorządowych wprowadzanych przez obowiązujące przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

3. W odniesieniu do pracownika pełniącego obowiązki Dyrektora Departamentu Gospodarowania Majątkiem stwierdzono, iż powierzenie obowiązków nastąpiło⁵⁷, mimo iż wskazana osoba nie posiadała wymaganego wykształcenia określonego w przepisach rozporządzeń Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych, tj. zarówno rozporządzenia z dnia 18 marca 2009 roku, jak również rozporządzenia z dnia 15 maja 2018 roku. W załączniku nr 3 Tabela II pkt D – Stanowiska we wszystkich urzędach, do obecnie obowiązującego rozporządzenia (poprzednio: załącznik nr 3, Tabela IV, pkt F) określono wymagania dotyczące wykształcenia oraz umiejętności zawodowych w przypadku dyrektorów departamentów (biur), jak również naczelników (dyrektorów, kierowników) wydziałów (biur) – na poziomie wykształcenie wyższe i 5-letni staż pracy.

W okresie wcześniejszym, tj. z dniem 1 października 2011 roku ww. pracownik został zatrudniony na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony na stanowisku młodszego referenta w Oddziale ds. Organizacji Urzędu Miasta w Wydziale Organizacyjnym Departamentu Obsługi i Administracji Urzędu Miasta Łodzi. Z dniem 29 sierpnia 2014 roku pracownik został awansowany na stanowisko podinspektora w Oddziale ds. Organizacji

⁵⁷ Powierzenie pełnienia obowiązków Dyrektora Departamentu Gospodarowania Majątkiem nastąpiło z dniem 1 sierpnia 2017 roku.

Urzędu Miasta w Wydziale Organizacyjno-Prawnym Departamentu Obsługi i Administracji UMŁ. Natomiast z dniem 1 września 2018 roku pracownik ze stanowiska podinspektora awansowany został na stanowisko głównego specjalisty w Oddziale ds. Organizacji Urzędu Miasta Biura ds. Zarządzania Kadrami w Departamencie Prezydenta Urzędu Miasta Łodzi. Jednocześnie, z chwilą zatrudnienia na czas nieokreślony na stanowisku młodszego referenta, tj. od dnia 1 października 2011 roku, pracownikowi powierzono pełnienie obowiązków Zastępcy Dyrektora Biura Prezydenta w Departamencie Prezydenta Urzędu Miasta Łodzi, które to powierzenie trwało do 21 grudnia 2015 roku. W okresie od dnia 22 grudnia 2015 roku do dnia 31 lipca 2017 roku pracownik pełnił obowiązki Dyrektora Departamentu Obsługi i Administracji Urzędu Miasta Łodzi, tj. do momentu kiedy nastąpiło powierzenie pełnienia obowiązków Dyrektora Departamentu Gospodarowania Majątkiem Urzędu Miasta Łodzi.

Powyższe wskazuje, iż od momentu zatrudnienia na czas nieokreślony, tj. od dnia 1 października 2011 roku pracownik był zatrudniony na podstawie umowy o pracę, i powierzono mu pełnienie innych zadań niż określone w umowie. W okresie pełnienia innych zadań, pracownika awansowano na wyższe stanowisko w ramach stosunku pracy nawiązanego na podstawie umowy. Powierzenie pełnienia obowiązków w każdym przypadku dotyczyło stanowiska dyrektora jednej z komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Łodzi, przy czym do dnia 30 czerwca 2018 roku pracownik pełnił wskazane funkcje posiadając wykształcenie średnie, co naruszało przepisy zawarte w obowiązującym do dnia 18 maja 2018 roku rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych, jak również obowiązującego od dnia 19 maja 2018 roku rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych, zgodnie z którymi - na stanowisku dyrektora danej komórki organizacyjnej urzędu wymagane jest wykształcenie wyższe.

W zakresie udzielania zamówień publicznych

1. W dniu 29 czerwca 2019 roku Miasto Łódź zawarło z Miejskim Przedsiębiorstwem Oczyszczania-Łódź sp. z o.o. umowę nr 272.73.2018 dotyczącą usługi odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, na terenie Miasta Łodzi w sektorze Górna, w okresie od dnia 1 lipca 2018 roku do dnia 30 czerwca 2021 roku. Z tytułu świadczenia usługi wykonawca miał otrzymywać rekompensatę. W załączniku nr 11 do umowy zamieszczono wyliczenie maksymalnej rekompensaty pieniężnej dla sektora Górna: w 2018 roku = 5.174.511,65 zł, w 2019 roku = 9.256.373,22 zł, w 2020 roku = 9.503.344,40 zł, w 2021 roku = 5.180.989,91 zł. Łącznie maksymalna rekompensata miała wynieść 29.115.219,18 zł netto.

W tym samym dniu Miasto zawarło z ww. wykonawcą umowę nr 272.74.2018 dotyczącą usługi odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, na terenie Miasta Łodzi w sektorze Polesie, w okresie od dnia 1 lipca 2018 roku do dnia 30 czerwca 2021 roku. Z tytułu świadczenia usługi wykonawca miał otrzymywać rekompensatę. W załączniku nr 11 do umowy zamieszczono wyliczenie maksymalnej

rekompensaty pieniężnej dla sektora Polesie: w 2018 roku = 4.311.149,04 zł, w 2019 roku = 7.470.977,71 zł, w 2020 roku = 7.672.202,26 zł, w 2021 roku = 4.194.021,59 zł. Łącznie maksymalna rekompensata miała wynieść 23.648.350,60 zł netto.

W przypadku ww. umów zamawiający naruszył art. 67 ust. 13 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1986 ze zm.), ponieważ nie zamieścił na stronie BIP informacji o udzieleniu zamówienia na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 12 ww. ustawy w terminie niezwłocznym, ale nie później niż w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy.

Zgodnie z powołanym przepisem, zamawiający niezwłocznie, ale nie później niż w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy, zamieszcza na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej, a jeżeli nie ma takiej strony, na swojej stronie internetowej informację o: 1) udzieleniu zamówienia na podstawie ust. 1 pkt 12-15, zawierającą co najmniej: a) nazwę i adres zamawiającego, b) określenie przedmiotu, wielkości lub zakresu zamówienia oraz wartości zamówienia, c) nazwę i adres wykonawcy, z którym została zawarta umowa, d) podstawę prawną i uzasadnienie wyboru trybu udzielenia zamówienia, e) termin realizacji zamówienia i czas trwania umowy, f) informację o terminie i miejscu opublikowania ogłoszenia o zamówieniu, o którym mowa w art. 66 ust. 2, jeżeli zostało opublikowane albo informację, że takie ogłoszenie nie zostało opublikowane, g) informację o terminie i miejscu zamieszczenia lub opublikowania ogłoszenia o udzieleniu zamówienia, o którym mowa w art. 95 ust. 1 i 2.

2. Wskazanych powyżej zamówień publicznych udzielono w trybie zamówienia z wolnej ręki, na podstawie art. 67 ust.1 pkt 12 ustawy Prawo zamówień publicznych (tzw. zamówienie wewnętrzne – in-house). Zgodnie z powołanym przepisem – zamawiający może udzielić zamówienia w trybie z wolnej ręki, jeżeli zamówienie udzielane jest przez zamawiającego, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-3a, osobie prawnej, i spełnione są łącznie następujące warunki: a) zamawiający sprawuje nad tą osobą prawną kontrolę, odpowiadającą kontroli sprawowanej nad własnymi jednostkami, polegającą na dominującym wpływie na cele strategiczne oraz istotne decyzje dotyczące zarządzania sprawami tej osoby prawnej; warunek ten jest również spełniony, gdy kontrolę taką sprawuje inna osoba prawna kontrolowana przez zamawiającego w taki sam sposób, b) ponad 90% działalności kontrolowanej osoby prawnej dotyczy wykonywania zadań powierzonych jej przez zamawiającego sprawującego kontrolę lub przez inną osobę prawną, nad którą ten zamawiający sprawuje kontrolę, o której mowa w lit. a, c) w kontrolowanej osobie prawnej nie ma bezpośredniego udziału kapitału prywatnego.

Z uwagi na niespełnienie warunku wskazanego w punkcie b), zamawiający udzielając zamówienia, w związku z reorganizacją działalności wykonawcy, powołał się na art. 67 ust.9 ustawy Prawo zamówień publicznych, stosownie do którego - w przypadku gdy ze względu na dzień utworzenia lub rozpoczęcia działalności przez osobę prawną lub zamawiającego lub reorganizację ich działalności dane dotyczące średniego przychodu za 3 lata poprzedzające udzielenie zamówienia są niedostępne lub nieadekwatne, procent działalności, o którym mowa w ust. 1 pkt 12 lit. b, pkt 13 lit. b, pkt 14 lit. b i pkt 15 lit. c, ustala się za pomocą wiarygodnych prognoz handlowych.

Zamawiający dysponował stosowaną analizą, zawierającą wiarygodną prognozę finansową dla wykonawcy, sporządzoną dla okresu od dnia 1 lipca 2018 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku. Tymczasem już kilka dni po sporządzeniu ww. analizy (datowana na dzień 23 marca 2018 roku), tj. w dniu 29 marca 2018 roku do Wydziału Zamówień Publicznych w Departamencie Obsługi i Administracji UMŁ, wpłynęło pismo podpisane przez Dyrektora Wydziału Gospodarki Komunalnej, do którego załączono wnioski o udzielenie zamówień publicznych w trybie art. 67 ust. 1 pkt 12 ww. ustawy, przy czym umowy miały zostać podpisane na okres od dnia 1 lipca 2018 roku do dnia 30 czerwca 2021 roku. Na taki też okres, przekraczający okres na jaki opracowano wiarygodną prognozę handlową, udzielono zamówień publicznych.

W zakresie dochodów z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

1. Ustalono, że kontrolowany organ wydał w dniu 6 kwietnia 2018 roku decyzję w sprawie wygaśnięcia zezwolenia z uwagi na brak pełnej wpłaty należnej opłaty w odniesieniu do przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych z dnia 1 października 2013 roku, na czas oznaczony do 30 września 2018 roku. Jak wynikało z okoliczności sprawy, przedsiębiorca uiszczył w dniu 25 stycznia 2018 roku kwotę 41.531,05 zł (to jest połowę należnej opłaty za 2018 rok, wyliczonej proporcjonalnie za okres ważności zezwolenia). Należy zauważyć, że ustawowe terminy uiszczania rat opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż alkoholu dotyczą także ostatniego roku ważności zezwolenia. Zgodnie z treścią art. 11¹ ust. 8 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 2137 ze zm.) - w roku nabycia zezwolenia lub utraty jego ważności, opłaty dokonuje się w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia. Powołany przepis w żaden sposób nie modyfikuje terminów uiszczania opłaty w roku utraty ważności zezwolenia - w tym zakresie nadal obowiązuje zasada określona w art. 11¹ ust. 7 ustawy, dotycząca uiszczania opłaty w ratach płatnych w terminach do 31 stycznia, 31 maja i 30 września. Brak jest zatem jakichkolwiek podstaw do uznania, iż opłata proporcjonalna, o której mowa w ust. 8 może być uiszczana w innych terminach niż te, o których mowa w ust. 7. Prawodawca określając sytuacje, w których opłata z tytułu korzystania z zezwolenia ma być proporcjonalna do okresu ważności zezwolenia nie przewidział wyjątku od zasady, że opłata ta winna być uiszczana w ratach w ww. terminach (zob. wyrok WSA w Poznaniu z dnia 21 sierpnia 2013 roku, sygn. II SA/Po 580/13).
2. Stwierdzono przypadki, w których kontrolowany organ kierował do podmiotów korzystających z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.) - w sprawie o stwierdzenie wygaśnięcia zezwolenia przed dniem, w którym upływał termin wniesienia raty opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, powiększonej o 30% tejże opłaty (art. 18 ust. 12b ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi). W związku z powyższym zauważyć należy, że wszczęcie postępowania mającego na celu wydanie **rozstrzygnięcia o charakterze deklaratoryjnym** przed zaistnieniem

ustawowo określonych okoliczności, wywołujących z mocy prawa skutki, które potwierdzić miała decyzja administracyjna, nie znajduje uzasadnienia prawnego (brak jest bowiem jeszcze wówczas podstaw do wszczęcia postępowania administracyjnego z urzędu). Postępowanie mające na celu stwierdzenie zaistnienia określonego skutku prawnego (zachodzącego z mocy ustawy - tu wygaśnięcie zezwolenia) może być wszczęte już po zaistnieniu okoliczności wywołujących ten skutek, dopiero wtedy istnieje przedmiot takiego postępowania.

W zakresie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków

1. Stwierdzono, że Komisja Konkursowa dokonując wyboru wniosków o udzielenie w 2017 roku dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Miasta Łodzi, nie stosowała wszystkich kryteriów określonych w uchwale Rady Miejskiej w Łodzi nr LXXII/1383/06 z dnia 12 lipca 2006 roku – z przewidzianych sześciu kryteriów Komisja Konkursowa uwzględniła pięć, pomijając kryterium „sytuacja finansowa i majątkowa wnioskodawcy”. Z kolei w 2018 roku Komisja Konkursowa kierowała się 5 kryteriami, podczas gdy w uchwale Rady Miejskiej w Łodzi nr LIV/1304/17 z dnia 5 lipca 2017 roku, zostały wymienione cztery kryteria wyboru (dodatkowym kryterium stosowanym przez Komisję było kryterium „kontynuacja prac”).
2. Poddana kontroli dokumentacja pracy Komisji Konkursowej - poza wskazaniem kryteriów oceny wniosków o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Miasta Łodzi - nie zawierała uzasadnienia dokonanych wyborów. Z tego też względu nie wiadomo jakimi przesłankami kierowała się Komisja przy formułowaniu propozycji przyznania dotacji w określonej wysokości lub też odmowy jej udzielenia. Stwierdzono na przykład, że w latach 2017 – 2018 wiele wniosków, w których zadeklarowano wkład własny, zostało odrzuconych, a wnioski, w których nie przewidziano wkładu własnego zostały pozytywnie rozpatrzone, bez odniesienia do kryterium „wysokość zaangażowanych środków własnych”. Brak uzasadnienia podjętych decyzji wykluczał możliwość poznania mechanizmów związanych z gospodarowaniem środkami publicznymi, a w konsekwencji nie zapewniał realizacji zasady jawności i przejrzystości finansów publicznych.
3. Wniosek o dotację z dnia 31 października 2017 roku, złożony przez wspólnotę mieszkaniową na remont elewacji budynku od strony podwórza w kamienicy położonej przy ul. Andrzeja Struga 3 w Łodzi został odrzucony, bowiem w ocenie Miejskiego Konserwatora Zabytków wspólnota mieszkaniowa nie należała do podmiotów uprawnionych do ubiegania się o dotację w świetle art.71 i 73 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 2067 ze zm.) oraz § 3 Regulaminu udzielania dotacji (załącznik do uchwały nr LIV/1304/17 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 5 lipca 2017 roku w sprawie

określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze miasta Łodzi), który wskazywał osoby fizyczne lub jednostki organizacyjne posiadające tytuł prawny do zabytku.

Odnosząc się do powyższego stanowiska przywołać należy poglądy nauki prawa i judykatury w odniesieniu do zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych wspólnoty mieszkaniowej. Zgodnie z uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 21 grudnia 2007 roku (III CZP 65/07) – wspólnota mieszkaniowa działając w ramach przyznanej jej zdolności prawnej może nabywać prawa i obowiązki do własnego majątku. W doktrynie podkreśla się, że wspólnota mieszkaniowa posiada zdolność prawną i zdolność do czynności prawnych w granicach celów wspólnoty mieszkaniowej, a nie zdolność prawną w ogóle⁵⁸. Według art. 6 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 roku o własności lokali (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 737), ogół właścicieli, których lokale wchodzą w skład określonej nieruchomości, tworzy wspólnotę mieszkaniową. Wspólnota mieszkaniowa może nabywać prawa i zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozwana. Zatem, w kontekście postanowień uchwały Rady Miejskiej w Łodzi, nie ma przeszkód prawnych aby wspólnota mieszkaniowa, reprezentowana przez zarząd, występowała o dotację zamiast wszystkich właścicieli lokali mieszkalnych wchodzących w skład danej nieruchomości.

W zakresie pozostałych ustaleń

Stwierdzono dwa przypadki wydatkowania środków publicznych na ogłoszenia (informacje) prasowe dotyczące zdolności do czynności prawnych, statusu prawnego i biernego prawa wyborczego Prezydent Miasta Łodzi, co nie miało związku z wykonywaniem przez Miasto zadań publicznych i naruszało art. 216 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym - wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego są przeznaczone na realizację zadań określonych w odrębnych przepisach, a w szczególności na: 1) zadania własne jednostek samorządu terytorialnego; 2) zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami jednostkom samorządu terytorialnego; 3) zadania przejęte przez jednostki samorządu terytorialnego do realizacji w drodze umowy lub porozumienia; 4) zadania realizowane wspólnie z innymi jednostkami samorządu terytorialnego; 5) pomoc rzeczową lub finansową dla innych jednostek samorządu terytorialnego, określoną odrębną uchwałą przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego; 6) programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3. Wydatków dokonano na podstawie zlecenia nr 8 z dnia 11 października 2018 roku, podpisanego przez Dyrektora Biura Promocji, Komunikacji Społecznej i Turystyki, w którym wskazano m.in.: „*Ogłoszenie: cała strona (komunikat Sekretarza Miasta), Tytuł: Express Ilustrowany, Data emisji: 12 października 2018 roku, Miejsce: ostatnia strona, Cena netto: 8.000 zł, Cena brutto: 9.840 zł*” i zlecenia nr 22 z dnia 11 października 2018 roku, podpisanego przez Dyrektora Biura Promocji, Komunikacji Społecznej i Turystyki, w którym wskazano m.in.: „*Ogłoszenie: cała strona (komunikat Sekretarza Miasta), Tytuł: Dziennik Łódzki, Data emisji: 12 października 2018 roku, Miejsce: ostatnia strona, Cena netto: 5.073,17 zł, Cena brutto: 6.240 zł*”.

⁵⁸ W. Katner, „Glosa” 2/2009, s. 37 i 38 oraz 40.

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości ponoszą pracownicy Urzędu Miasta w zakresie wskazanym w protokole kontroli.

II.

Informując o powyższych nieprawidłowościach proszę Panią Prezydent o podjęcie działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz zapobieżenie występowaniu w przyszłości. W związku z powyższym RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Dostosować obowiązującą w jednostce instrukcję dotyczącą przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu do regulacji wynikających z ustawy z dnia 1 marca 2018 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.
2. Zapewnić, aby kierownik komórki audytu wewnętrznego podlegał bezpośrednio kierownikowi jednostki, zgodnie z wymogami określonymi w art. 280 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.
3. Zaciągając kredyty i pożyczki przestrzegać art. 264 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym – w celu zabezpieczenia kredytu lub pożyczki nie można udzielać pełnomocnictwa do dysponowania rachunkiem bankowym jednostki samorządu terytorialnego.
4. Sporządzając sprawozdanie Rb-NDS przestrzegać przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w zakresie prezentowania danych dotyczących zobowiązań dłużnych, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, które nie zostały spłacone w danym okresie sprawozdawczym, zgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej (po stronie wykonania).
5. Zapewnić przestrzeganie uregulowań wewnętrznych określonych w obowiązującym w jednostce zakładowym planie kont dla budżetu Miasta Łodzi oraz przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - poprzez ewidencjonowanie na koncie 140 – Środki pieniężne w drodze, operacji które nie będą powodowały powstania nieprawidłowego salda na tym koncie.
6. Zapewnić prawidłowe wykazywanie w sprawozdaniu Rb-NDS przychodów z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych

związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach⁵⁹.

7. Wyjaśnić prawidłowość opodatkowania podatników, o których mowa w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego. Szczegółowo poinformować Izbę o działaniach podjętych przez organ podatkowy w stosunku do każdego z ww. podatników, jak również o dokumentach, które w wyniku działań organu podatkowego, zostały złożone przez podatników, oraz o ewentualnych wpłatach z tytułu podatków.
8. Zapewnić dokonywanie czynności sprawdzających w stosunku do składanych przez podatników podatku od nieruchomości deklaracji podatkowych, na podstawie art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, w szczególności w odniesieniu do podmiotów prowadzących działalność hotelarską. W razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji, stosownie do art. 274a § 2 ustawy, wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.
9. Przestrzegać rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego w zw. z art. 20 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, w zakresie obowiązku bieżącego ewidencjonowania operacji finansowych związanych ze składanymi przez podatników deklaracjami (korektami).
10. Zapewnić przestrzeganie dyspozycji § 5 ust.1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2002 roku w sprawie informacji podatkowych, zgodnie z którym - organy rejestrujące pojazdy są obowiązane do nieodpłatnego sporządzania i przekazywania comiesięcznych informacji o zarejestrowanych i wyrejestrowanych pojazdach do organu podatkowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub adres siedziby nabywcy pojazdu, w terminie do 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zarejestrowano lub wyrejestrowano pojazd.
11. W zakresie windykacji opłat z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi, przestrzegać przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych. Dokonać analizy możliwości zintensyfikowania podejmowanych działań windykacyjnych (np. poprzez audyt wewnętrzny tego obszaru funkcjonowania jednostki).
12. Podjąć czynności w celu dokonania zmian w aktach prawa miejscowego oraz unormowaniach wewnętrznych regulujących zasady sprzedaży lokali użytkowych i lokali mieszkalnych, garaży oraz nieruchomości zabudowanych domami jednorodzinnymi, na rzecz ich najemców, w zakresie w jakim przesądzają one, że koszty wyceny nieruchomości przeznaczonych do zbycia ponoszą nabywcy tych lokali. W konsekwencji zaniechać obciążania nabywców kosztami sporządzania wyceny ww. nieruchomości.

⁵⁹ Zgodnie z projektem zmiany rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, we wzorze Rb-NDS, dane te mają być prezentowane w pozycji D13a (dostęp: <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//502/12323254/12620040/12620041/dokument411576.PDF>).

13. Przy sprzedaży lokali mieszkalnych na rzecz ich najemców zapewnić określanie wartości udziału we współwłasności gruntu jako prawa związanego z wyodrębnionym lokalem mieszkalnym, zgodnie z przepisem art. 156 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, na podstawie aktualnych opinii o wartości nieruchomości, sporządzonych przez rzeczoznawcę majątkowego.
14. Zapewnić waloryzowanie kwoty czynszu ustalonego w umowach najmu lokali użytkowych stanowiących własność Miasta, stosownie do postanowień zawartych umów (w kontrolowanych przypadkach waloryzacja związana była ze wzrostem średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych, ogłaszanego przez Prezesa GUS).
15. Wskazywać w wystawianych fakturach VAT terminy płatności wynikające z zawartych z najemcami lokali użytkowych zlokalizowanych przy ulicy Smugowej 26a i 30/32 umów najmu.
16. Zapewnić zamieszczanie w wykazach nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę wszystkich informacji wymaganych przez art. 35 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
17. Egzekwować składanie przez dzierżawców dokumentacji potwierdzającej zawarcie polis ubezpieczenia OC, mienia (wraz z potwierdzeniami zapłaty) i oświadczeń w formie aktu notarialnego, w terminach wynikających z zawartych umów oraz zgodnych z wymogami określonymi w umowach (w szczególności w zakresie minimalnej sumy gwarancyjnej ubezpieczenia OC).
18. Potwierdzać wpływ do Wydziału Dysponowania Mieniem wszelkich dokumentów składanych przez osoby zainteresowane dzierżawą nieruchomości oraz dzierżawców, z którymi zawarto umowy (m.in wpływ dokumentów potwierdzających realizację wymogów wskazanych w zawartych umowach dzierżawy).
19. Zapewnić podejmowanie działań windykacyjnych (w tym dochodzenie roszczeń na drodze postępowania sądowego), mających na celu egzekwowanie zaległości z tytułu opłat za dzierżawę nieruchomości.
20. Podstawową kwotę dotacji stanowiącą podstawę do obliczenia kwoty dotacji dla uczniów przedszkoli niepublicznych, jak również uczniów innych niepublicznych form wychowania przedszkolnego, ustalać zgodnie z zasadami określonymi w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych⁶⁰.
21. Zapewnić przestrzeganie art. 46 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, poprzez podawanie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Łodzi wszystkich kwot dotacji dla szkół i placówek niepublicznych obowiązujących w danym roku budżetowym.
22. Aktualizacji podstawowej kwoty dotacji dokonywać zgodnie z regułami określonymi w art. 43 ust. 4 i 5 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Zaniechać dokonywania dodatkowych wypłat na rzecz dotowanych jednostek

⁶⁰ Z wyłączeniem uczniów niepełnosprawnych, którzy otrzymują dotację w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy.

oświatowych z tytułu wyrównywania dotacji za miesiące poprzedzające miesiąc danej aktualizacji.

23. Aktualizacji kwoty dotacji dla niepublicznych szkół, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub nauki oraz niepublicznych szkół, w których nie jest realizowany obowiązek szkolny lub nauki, dokonywać zgodnie z regułami określonymi w art. 43 ust. 4 i 5 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Zaniechać dokonywania dodatkowych wypłat na rzecz dotowanych jednostek oświatowych z tytułu wyrównywania dotacji za miesiące poprzedzające miesiąc danej aktualizacji.
24. Egzekwować od podmiotów dotowanych zwrot części dotacji pobranych nienależnie w terminie wynikającym z art. 251 ust.1 ustawy o finansach publicznych.
25. Dokonać analizy procedur związanych z wynagradzaniem pracowników samorządowych, w szczególności w zakresie przyznawania dodatku specjalnego, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego oraz stworzyć mechanizmy przyznawania dodatku specjalnego na wszystkich szczeblach Urzędu w ramach rozwiązań kontroli zarządczej.
26. Zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych, w zakresie wykształcenia wymaganego na danym stanowisku pracy.
27. Zapewnić przestrzeganie art. 67 ust. 13 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych, w zakresie obowiązku zamieszczenia na stronie BIP informacji o udzieleniu zamówienia na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 12 ww. ustawy, w terminie niezwłocznym, ale nie później niż w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy.
28. Udzielając zamówienia publicznego w trybie zamówienia z wolnej ręki, na podstawie art. 67 ust.1 pkt 12 w zw. z art. 67 ust.9 ustawy Prawo zamówień publicznych, umowę w sprawie zamówienia publicznego zawierać na okres objęty wiarygodną prognozą handlową.
29. W przypadku wnoszenia opłat za korzystanie z zezwoleń w roku utraty ważności zezwolenia uwzględnić unormowania zawarte w art. 11¹ ust. 7 w zw. z art. 11¹ ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zgodnie z którymi - ustawowe terminy uiszczania rat opłaty z tytułu korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych dotyczą także opłat uiszczanych w ostatnim roku ważności zezwolenia (opłat w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia).
30. Postępowanie administracyjne w celu wydania decyzji deklaratoryjnej stwierdzającej wygaśnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wszczynać po zaistnieniu ustawowych przesłanek skutkujących wygaśnięciem zezwolenia.
31. Zapewnić przestrzeganie postanowień uchwały nr LIV/1304/17 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 5 lipca 2017 roku w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze miasta Łodzi, w zakresie stosowania kryteriów oceny złożonych wniosków.

32. Podjąć działania w celu zapewnienia realizacji zasady jawności finansów publicznych przy rozpatrywaniu wniosków o udzielenie dotacji na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na terenie Miasta Łodzi, poprzez w szczególności odpowiednie dokumentowanie prac Komisji Konkursowej.
33. Uwzględniając uwagi zawarte w I części wystąpienia, umożliwić ubieganie się o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze miasta Łodzi, wspólnotom mieszkaniowym.
34. Zapewnić przestrzeganie art. 216 ust.2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym – wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego są przeznaczone na realizację zadań określonych w odrębnych przepisach, a w szczególności na: 1) zadania własne jednostek samorządu terytorialnego; 2) zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami jednostkom samorządu terytorialnego; 3) zadania przejęte przez jednostki samorządu terytorialnego do realizacji w drodze umowy lub porozumienia; 4) zadania realizowane wspólnie z innymi jednostkami samorządu terytorialnego; 5) pomoc rzeczową lub finansową dla innych jednostek samorządu terytorialnego, określoną odrębną uchwałą przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego; 6) programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Panią Prezydent o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 9 ust. 4 ww. ustawy, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej, ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżeń, w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Miejskiej w Łodzi,
Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Łodzi,
aa.